

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/1. — Telefon št. 72.

Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knaflovi ul. št. 5/1. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 493

Podružnici: Maribor, Barvaraka ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čez. zavodu: Ljubljana
št. 11.842. — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.341.

Ljubljana, 27. januarja.

Iz Beograda neprestano dobajajo glaso-
vi o bližnji krizi. Najbolj pišejo o
njej radikalni listi in tudi glasila g.
Radića so začela najavljati razpad RR
vlade. Novinstvo samostojnih demokra-
tov registrira te vesti, a nanje ne pola-
ga one važnosti, ki jo žele njih širi-
telji.

To je gotovo, da so radikali do grla
siti Radića in da so vsi merodajni v
državi mnenja, da je edinole Pribežević
Radića poznal v vseh njegovih nedržav-
niških lastnostih. En zaveznik čez dru-
gega zabavlja, da je grdo čuti in mu
obeta krvavo osvetlo. V vladi se med-
sebojno izsiljujejo in drug drugemu no-
go podstavljajo. Taki so potem tudi sa-
dovi tega divjega zakona.

Med tem pa doživljamo zanimivo si-
tuacijo: opoziciji se za krizo nič kaj
ne mudi. Klerikalcem ne, ker za RR mo-
re priti nekaj zanje še slabšega. Davi-
dovičevci in muslimani bi se najraje za-
grabili, a morali bi sesti skupaj z radi-
kali, kjer pa je g. Pašić zanje še vedno
pretrd oreh.

Pa tudi samostojni demokrati so to
pot v čisto drugačni taktični situaciji,
nego so bili jeseni 1924. Takrat so šli
lojalno in dosledno v boj za program
»Narodnega bloka« in so na to delo vr-
gli vse svoje zmoglosti. Danes pa »Na-
rodnega bloka« po krivdi radikalov ni
več in ne da se ga izklopiti iz globi-
ne, kamor ga je vrgla prelomljena be-
seda. SDS je l. 1924. stremila za vlad-
do, da reši Ustav in državno edin-
stvo. Leta 1926. pa, ko ta vprašanja
vsaj za enkrat niso na dnevnem redu,
bi SDS šla v vladno le, ako bi imela si-
gurnost, da more vsaj močan del svo-
jega administrativnega in gospodarsko
socialnega programa provesti v delo. Te
sigurnosti pa ji obnovitev stare koa-
litije z radikalno stranko nuditi ne
more. Danes so razne gospodarske in
socialne težave tako pereče, da mora-
jo biti za stranko, kakor je SDS, glav-
no merilo, ali in pod kakimi pogoji zo-
pot prevzame veliko odgovornost svo-
jega sodelovanja v vladi.

Vlada RR bi bila že zdavnaj padla,
ako bi kdo hotel njeno žalostno ded-
ščino nadaljevati. Ako bi ne bilo ško-
da države in njene uprave ter gospo-
darskih interesov, dejali bi, naj ta iz-
gnjena kombinacija le še traja, da se
masam volivcem NRS in HSS vendar
enkrat odpro oči.

V tej zagoni mnogi govore o volit-
vah. Ni sicer verjetno, da bi se krona
odločila za volitve, dokler ne izčrpa
vseh drugih možnosti. Večina brez ra-
dikalov je možna samo z glasovi SDS.
Večina z radikali bi radikalom pač ma-
lo koristila, ker bi potem poleg Radića
moral v vladi prenašati še Davidovi-
ča in Spaha, o SDS si pa lahko mislijo,
da v toliko družno ne bi vstopila. Naj-
več je kombinacij, ki računajo z raz-
padom radikalne stranke ali vsaj z umi-
kom Nikole Pašića iz političnega živ-
ljenja. Te kombinacije so možne, mož-
ne so po matematični, morejo trajati par
tednov, a politično so nevdržne, ker
bo Pašić iz svoje postelje lahko vsak
hip zruši vladu, kadar bo imel priprav-
ljen trenutek za odgovor.

Kam torej plovemo? Vsekakor v tem-
ne in težke čase. Odgovornost SDS je
lahka, vsaj je vse tako prišlo, kakor je
ona predvidevala, ko je radikalna stran-
ka žrtvovala »Narodni blok«. Odgovor-
nost nosijo torej čisto drugi faktorji.
Razume se pa, da bo za SDS vedno vo-
dilna misel na državni interes. Vendar
se v njenih krogih vohče smatra, da
je najbolj pereča državna potreba pre-
grupacija nacionalnih strank na jas-
nem upravnem, ekonomskem in social-
nem programu. Samo taka skupina mo-
re prevzeti trajnejše odgovornosti in
misliti tudi na volitve.

Tako daleč še nismo. A vsak dan utr-
juje v širših krogih isto misel, ki si je
ne bo mogla otepi nobena stranka, ki
hoče na podlagi Ustave izvršiti orga-
nizacijo države. Kriza v radikalni stran-
ki je tu in sicer v zelo hudi obliki. To
je z občege stališča napredek. A dok-
ler ne uvidi ta stranka v vseh posled-
icah, da je država več kot partija,
ni trajne rešitve.

Varnostne odredbe proti tujcem v Italiji

Trst, 27. januarja. »Gazzetta Ufficiale«
od 21. t. m. 1926 objavlja naslednji kralje-
vi odlok z dne 26. septembra 1925 pod na-
slovom »Varnostne odredbe proti tujcem v
obmejnih conah«:

Čl. 1. V območju 30 km od državne meje
morele pristojne oblasti na podlagi dolo-
b varnostnega zakona iz razlogov javnih in-
teresov zabraniti tujcem izvrševanje obrti,
poklicev, vodstva industriji itd.

Čl. 2. Tujcem, ki so v času objavljenja
tega kraljevega odloka bili že pooblaščen-
ci, da vršijo tako obrt, poklice ali industrijo, se
kazenski koncesiji lahko odvzame v teku
treh mesecev, oziroma se njihova koncesij-
a tokom treh mesecev anukta.

Pašić se vrača v Beograd

Vozi se danes popoldne skozi Ljubljano. — Radić nadaljuje svo-
jo ofenzivo proti Maksimoviću. — Davidović v avdijenci. —
Delovni program Narodne skupščine.

Monte Carlo, 27. januarja. z. Ministr-
ski predsednik Pašić je odpotoval v do-
movino ter se vrača jutri preko Trsta
in Ljubljane v Beograd, kamor prispe-
je petek jutraj. Pašić se je zdravstveno
zelo opomogel.

Beograd, 27. januarja. p. Danes je
praznik sv. Save in v političnem življe-
nju ni bilo posebnih dogodkov. Mnogo
se komentira vest, da je bil večeraj v
avdijenci Ljuba Davidović. Govori se,
da vladar preizkuša možnosti kombina-
cije, ki se v zadnjem času lansira, da bi
namreč v skrajnem slučaju se napravi-
la nova koalicija radićevcev, davidovi-
čevcev, spahovcev in enega dela radi-
kalov. Izgleda, da so davidovičevci sa-
mi postali glede take kombinacije jako
skeptični. Sedaj je tudi razumeti neohi-
ljno svarilo »Samouprave«, pred vme-
šavanjem »tujih strank«. (Članek smo
včeraj citirali. Op. ur.)

Radić medtem nadaljuje svojo raz-
draženo ofenzivo proti ministru Maksi-
moviću ter pričenja govoriti z opozicijo.
V današnjem »Domu« objavlja beležko,
v kateri navaja, da je spis krivic, ki jih
izvršuje splitski veliki župan Perović,
tako obsežen, da ga »Dom« ne more
objaviti. Amnuk, če Perović ne bo od-
stavljen, bo »Dom« vse objavil ali pa bo
HSS v Narodni skupščini vložila inter-
pelacijo. Obenem pa bo HSS tudi raz-
pravljala o vprašanju, ali po vsem

onem, kar je zagrešil Perović, odkar
obstoja vlada narodnega sporazuma. —
ali more po vsem tem glasovati za pro-
račun notranjega ministra Maksimovi-
ča. Notranji minister se bo moral odlo-
čiti ali za narodni sporazum, odnosno
za sodelovanje s HSS, ali pa za zahrbit-
ne usluge bivšega frankovca, kasnejše-
ga hatinaša in sedanjega radikala Pero-
vića ...

Naravno, da te pretnje g. Radića, ki
se obnaša, kakor da bi ne bil član vlade,
razburjaio radikale vedno bolj in za-
ostrojuje situacijo.

Predsednik Narodne skupščine Mar-
ko Trifković je prevzel svoje posle ter
je posetil zastopnika min. predsednika
Marka Gjuričiča, s katerim je konfe-
ral o delu skupščine. V skupščinskih
kulorih je objavljen proglas, da se skli-
cuje prihodnja seja Narodne skupščine
za petek ob 10. dopoldne. Na dnevnem
redu bo razprava o poročilu odbora za
zakonski predlog o osnovanju obrtniške
banke.

Vlada namerava takoj po sručenju za-
kona o obrtniški banki pričeti razpravo
o državnem proračunu, ki bi prišel
na dnevni red že takoj v naslednji sej.
Po čl. 53. pa se more pričeti razprava
o proračunu šele pet dni potem, ko se
razdeli med poslance tiskano poročilo
finančnega odbora.

V Beogradu iščejo „novega moža“

»Politički glasnik« o rešitvi krize in o Radićevih špekulacijah.
Značilna izjava o propadanju HSS. — Neuspeh ministra Stoj-
adinovića v Ameriki?

Beograd, 27. januarja. r. Glasilo vpliv-
ne skupine, ki ji pripisujejo glavno za-
slugo za sestavo režima RR, »Politički
glasnik«, objavlja danes senzacionalni
članek pod naslovom »Novi človek«, v
katerem pravi: Pričakovati je bilo, da
bo imel odmor ministrskega predse-
dnika Pašića v inozemstvu za posledico
poostrejeve odnošajev med vladnimi
strankami. V odsotnosti ministrskega
predsednika je gosp. Radić pričel od-
kriti govoriti, da pripravljata teren za
volilno vladu. On vodi kampanjo proti
vsem radikalnim prvakom, o katerih
misli, da bi mu mogli pokvariti račune.
To je izjavljal razumljivo indigancijo
v radikalnih krogih. O bivanju, oziroma
o prihodu Pašića nihče ničesar ne vé in
tudi njegove namere niso znane. Vsa
javnost pričakuje z nestrpnostjo njegov
povratak in vsako občutljive težavnost
vprašanja, ki ga je ustvarilo zadržanje
Stjepana Radića. Nestrpljivo se pričakuje,
kaj ob ukrenul Pašić za razčišče-
nje položaja, oziroma, ali se bo pojavi-
lo tudi vprašanje novega predsednika
vlade. »Politički glasnik« izraža dvom,
da bi Pašić mogel najti srečen izhod iz
sedanjega položaja, ker more samo za-
časno pomiriti dukove, njegove roke
pa so preveč ostarele, da bi se mogle
poslužiti kirurškega noža. List naglašja
potrebo mlajše moči, ki bi prevzela pred-
sedstvo vlade in ki bi se mogla ener-
gično upreti vsem nepravilnostim. Skupšči-
na je popolnoma brez moči in ako se ne
najde drugega izhoda iz sedanjega po-
ložaja, oстане edino upanje še vladar.

V drugem članku pravi »Politički gla-
snik«, da delata oba vladna šefa, Pašić
in Radić, na volitve, in sicer Pašić zato,
ker želi pripraviti politično smrt »ne-
poslušnim« v radikalni stranki, Radić
pa zato, da bi lahko intriniral in delal
z omni, ki so proti Pašiću. »Politički
glasnik« opozarja na nesoglasja med ra-
dićevci in ugotavlja, da je položaj HSS
zelo slab in da je nezadovoljstvo v tej
stranki za sedaj zadušeno samo z ve-
liko avtoriteto njenega voditelja. Trdi
nadalje, da je Radićeva ožja okolica,
v katero prištevata tudi njegovo družino,
zavzela nepriazno stališče proti Pavlu
Radiću in ostalim ministrom HSS.

»Politički glasnik« prinaša tudi belež-
ko, da je bil Ljuba Davidović sprejet
na dvoru v avdijenci, ter spravlja to
avdijenco v zvezo z željo Stjepana Ra-
dića, da bi sedanja vlada dobila volil-
ni mandat.

Končno »Politički glasnik« napovedu-
je, da bo končala naša finančna misija
v Ameriki z neuspehom, kar dokazuje
tudi kampanja proti finančnemu min-
stru dr. Stojadinoviću, ki je prodrla tu-
di v inozemstvo.

Francoska demarša v Budimpešti

Francija zahteva sodelovanje svojih organov v preiskavi falzi-
katorske afere, kar hoče doseči eventualno s sankcijami. — Be-
noit potuje v Haag. — Vatikansko vmešavanje v afero.

Budimpešta, 27. januarja. s. Oficijal-
no se poroča, da je francoski poslanik
Clichant v imenu svoje vlade zahte-
val od min. predsednika g. de Bethle-
na pojasniti, kako namerava madžarska
vlada zagotoviti nadaljnje razkritje do
sedaj neokdrtih podrobnosti v falzi-
katorski aferi ter v interesu tega raz-
kritja zasigurati sodelovanje francoskih
organov z madžarskimi oblastmi.

Pariz, 27. januarja. s. Glede navodil,
ki jih je dobil francoski poslanik v Bu-
dimpešti, piše »Journal«: Francoska
vlada je odločena v tej zadevi zavzeti
decela energično stališče. »Petit Parisien«
meni, da je velikega pomena, da se
najdejo tudi politični krivci cele zade-
ve.

»Ere Nouvelle« piše, da je treba po-
čakati na posledice, ki jih bo imel ko-
rak francoskega poslanika v Budimpe-
šti. V slučaju potrebe bo vlada podve-
la sankcije. »Homme Libre« izjavlja,
da razpolaga francoska vlada z dovolj
sredstvi, da izvede pritisk na Madžarsko.

Budimpešta, 27. januarja. s. Proti po-
ročevalcu »Matina« Sauerweinu se je
uvredlo kazensko postopanje. Kot vzrok
se navaja neka izjava imenovanega no-
vinarja napram svojim kolegom. Sau-
erwein je baje izjavil, da delegati
Francije pri zasedanju Zveze narodov
v marcu ne bodo mogli sedeti skupaj z
madžarskimi delegati, ako madžarska
vlada ne bo brezpogojno zasledovala
krivce v aferi ponarejevanja francoskih
frankov. Včeraj dopoldne so bili glede
te izjave zaslišani časopisni poročevalci.
Glavni urednik »Matina« Sauer-

Spahovci se pripravljajo na vlado

Sarajevo, 27. januarja. n. Poslanec in biv-
ši minister dr. Šekija B-hmen je imel v va-
si Brezi sestanek svojih pristavev. V svo-
jem govoru je izjavil, naj muslimani še ne
kaj časa potrpijo, ker so mora računati a
tem, da bo njihova stranka stopila v vladu.
Tedaj se bodo popravile razmere v Bosni
in Hercegovini.

Finančni zakon sprejet

Malenkostne nove določbe za Slovenijo. — Ostra kritika posl.
Demetrovića.

Beograd, 27. januarja. p. Finančni
odbor je danes popoldne z naravnost
mučno naglico sprovedel debato o fi-
nančnem zakonu ter zakon tudi odobril.
V finančnem zakonu se nahaja cela vr-
sta dalekosežnih pooblastil in določb, ki
bi zahtevale posebne zakonodajne ure-
ditve, a vladina večina ni niti ust od-
prla ter je le poslušno glasovala.

Uvodoma je zastopnik finančnega mi-
nistra gosp. Uzunović opravičeval raz-
na pooblastila in določbe zakona s tem,
da se je skliceval na dosedanje prakso.

Po končni ugotovitvi vseh izdatkov
in dohodkov so zaključne številke celo-
kupnega proračuna sledeče: Izdatki so
predvideni z 12.279.899.616 Din 30 par
(torej za približno 620 milijonov manj
nego do prvotnem predlogu vlade), do-
hodki pa z 12.533.942.619 Din (torej za
cca. 366 milijonov manj) in znaša pre-
bitek 254.492.984 Din 30 par.

Med drugim določa novi finančni za-
kon:

V odseku Slovenija se zniža izredni
davek o 100 na 30 %.

Zamudne obresti pri davkih se zni-
žajo v celih državah o 12 na 8 %.

Hišni davek v Ljubljani se izenači z
davkom v ostalih krajih Slovenije.

Ekstistenčni minimum za dohodarino
znaša v Sloveniji 5000 Din.

V debati je prvi govoril posl. Kuma-
nudi, ki je predlagal, da se črta člen
122. o davku na uradniške plače. Posl.
Demetrović (SDS) je uvodoma izrekel
svoje začudenje, da tudi sedanji finančni
zakon prevzema vse slabosti svojih
prednikov. Poprej so bile vlade morda
upravičene, da so vnašale v finančne
zakone in dvanajstine vse mogoče do-
kloče, ker so bile njihove večine slabot-
ne. Sedanja vlada pa razpolaga s 4/5 ve-
čino in gosp. Radić je povrh proglasil,
da bo ostala devet let na krmilu in ven-
dar si ne upa z izdelanimi zakoni pred
parlament, temveč dela po starem »eks-
pres - receptu«.

V enem samem para-
grafu je n. pr. izrečeno izenačenje vseh
monopolskih predpisov, a bila bi nujna
potreba, da se predloži Narodni skup-
ščini nov zakon o monopolih. Mi imo-
mo preveč monopolov. Treba bi bilo
reducirati monopol soli, petroleja, šibic,
saharina. Tudi režim monopola tobaka
ne zadovoljuje. Poslanec Demetrović je
nato predlagal 25 amandmanov. Kri-
tiza, da so dispozicijski fond preveliki,
ter da je dispozicijski fond predsednika
vlade določen v zlatih dinarjih, oni zu-
nanjega ministra na v francoskih fran-
kih. Povsem nedopustno je pooblastilo,
da smeta notranji in finančni minister
zatvoriti privatne tvornice, ki izdelujejo

monopolne artikke, ako so se pregre-
šile proti kontrolnim predpisom. Zahte-
va, da se donese pravilnik, da bi mogel
te odloke kontrolirati Državni svet. Z
ostrimi besedami kritizira monopolna
sodišča, ki so protiustavna. Nedopustno
je tudi pooblastilo finančnega ministra,
da more dati v najem državna imetja
do 100 tisoč dinarjev, istotako da za-
hlevata minister narodnega zdravja in
finančni minister, da bosta mogla sama
zadolžiti državna imetja doma ali v ino-
zemstvu. Nepravilno je, da smeta fi-
nančni minister in minister vojne sama
prodajati zgradbe zemljišča in materijal
brez vsake parlamentarne kontrole.
Kritizira, da se invalidski davek plača
za nove zgradbe. Naglašja kot skrajno
krivično, da so tudi penzionisti obdav-
čeni ter zahteva, da se zmanjšajo stroš-
ki za eksekucije. Ekstistenčni minimum
naj se zviša od 5000 na 12.000 Din. Pro-
testira proti temu, da se z novim finanč-
nim zakonom uvedejo trije novi davki,
ter proti temu, da se ukine osvoboditev
plačevanja davkov za dnevničarje. Pred-
jaga, da se dovoli občinam za izterjevan-
je davkov 10 % od izterjanih nepo-
srednih davkov. Končno zahteva, da se
zakon o neposrednih davkih kraljevine
Srbije razširi na vsi državo, ako se ne
bi zakon o izenačenju neposrednih da-
vokov izglasoval do 1. januarja 1927.

Govorila sta še poslanca dr. Kulovec
in dr. Sečurov, nakar je recipliral za-
stopnik fin. ministra Uzunović.

Predloženih je bilo 5 amandmanov:
1) Da se ustanovi kontrolni odbor, ki
bo nadziral izvrševanje proračuna. Ta
odbor bi tvorilo 10 članov, ki jih iz-
voli narodna skupščina. 2) Da se usta-
novi odbor za proučevanje racionalne
eksploatacije državnih gospodarskih
ustanov, kakor prometa, šume in rude,
državnih tvornic in državnih imetij. Ta
odbor bi obstojal iz 10 članov in 5
strokovnjakov. 3) Ustanovi naj se pa-
lamentarni odbor 10 članov in 5 stro-
kovnjakov, ki naj ima nalogo, da pro-
učuje vse pogoje in način, kako bi se mo-
gle cene državnih nabavk zmanjšati.
4) Se zahteva, da mora vsak minister
predložiti poročilo o fondih, ki jih
upravlja. 5) Da se predložijo narodni
skupščini izdatki in dohodki državnih
imetij Belje in v Topolovcu, sladkorne
tvornice v Čukarici in ostalih državnih
ustanov in imetij.

Nato je vladna večina snjevala fin.
zakon s 16 proti 7 glasovi. Seja je tra-
jala do 11.30. Prihodnja seja jutri po-
polodne ob 4. z dnevnim redom: 1) Po-
ročilo fin. odbora o proračunu. 2) Pra-
vilnik o uporabi državnih avtomobilov.

Dr. Luther zahteva zaupnico

Vlada v nesigurnosti. — Danes se vrši glasovanje.

Berlin, 27. januarja. s. V državnem zboru
se je danes dogodila senzacija. Dočim se je
dosedaj domnevalo, da bo nova dr. Luthro-
va vlada z ozirom na to, da gre za manj-
šinsko vladu, zadovoljna s formulo odobrit-
ve ozir. z indirektno večino, je stavil držav-
ni kancelar dr. Luther vprašanje zaupnice.
Kancelar je najprej obrazložil, da je ne-
mogoče, da bi mogla vlada v teh težkih ča-
sah končno veljavno pričeti z delom s pomoč-
jo nepravilno dobljenih zaupnic. Na tej pod-
lagi vlada ne more in ne sme delati.

Državni kancelar je nadalje izjavil, da tre-
notno ne more o zunanje-političnih pogaja-
njah odgovarjati s podrobnostmi. Za ta po-
ganjalja morata do zaključka nositi odgovor
nost državni kancelar in zunanji minister
sama. Samo po sebi umevno je treba izve-
stijati, da vstop v Zvezo narodov kot nado-
sledje imlje v nemški zunanji politiki od
Locarna dalje. Kancelar je izrazil željo, da
bi prišel nemški glas v Zvezi narodov sko-

raj do veljave. Končno je ponovno pozval
državni zbor, naj mu izreče pozitivno za-
upnico. Nato je bila predložena zaupnica
vladnih strank, v kateri se izjavlja, da ima
državna vlada zaupanje državnega zbora.
Glasovanje o zaupnici se bo vršilo jutri.

Kraljevski dar akademski omladini

Beograd, 27. januarja. p. Kralj je ob pri-
liki svetosavske proslave poslal rektorju
beogradske univerze prof. dr. Popoviću sle-
dečo lastnoročno pismo:

Beograd, dan Sv. Save 1926.

O. rektor!

Skrib za dobre in siromahne dijake iz vseh
kraljev naše kraljevine na beogradske uni-
verziteti me vodi, da jim ustvarim dom v bli-
žini njihovih šol. Nadam se, da bodo, na ta
način osvobodeni od vseh dnevnih materijal-
nih težkoč, dobili še več odličnosti, da se
priljavijo za poklice, katerim se misli-
jo posvetiti. Zame bo zadovoljstvo, da jih
bom spremljal v njihovih naporih, da bodo
koristni vsak v svojem krogu, a s tem
širši naši zajednici. Želim, da naj bo ta dom
čimbolj prostran in da se naj že v jeseni
sližijo v nlem veselju glasovi naših mlade-
čev, ki srečno gledajo na svoje bodoče živ-
ljenje in na uspehe, ki jih čakajo. Ko bo
ta dijaški dom zgrajen, bo izročeni univer-
zi.

Sprejmite in objavite profesorjem in di-
jakom moj pozdrav in najlepše želje za na-
predek njihovih študij. Aleksander.

U Vi 890-25-3. V imenu Njegovega
Velikanstva Kralja! Okrajno sodišče v
Ljubljani je razpravljalo danes v na-
vočnosti zastopnika zas. obtožitelja
Bogomila Remca, dr. Natlačena, odvet-
nika v Ljubljani, v odsotnosti obtoženca
Franceta Brozovića, radi prestopka po
čl. III. tisk. nov. in je po predlogu zas.
obtožitelja na kaznovanje razsodilo po-
tako: Brozović Franc, rojen 22. okto-
bra 1888. v Ljubljani, v Vinici pri Čr-
nomlju pristojen, rk., oženjen, novinar,
Pod Trančo št. 2, že kaznovan, je kriv,
da kot odgovorni urednik v Ljubljani iz-
hajajočega periodičnega lista »Jutro«
pred objavo ni čital člankov ki so izšli,
in sicer: 1.) dne 8. maja 1925. v št. 107
pod naslovom »Razburjeni klerikalci«, 2.)
dne 9. maja 1925. v št. 108. pod na-
slovom »Polna mera, strahovlada in
klerikalizem«, 3.) z dne 10. maja 1925.,
št. 109. pod naslovom »Enaka pravica
za vse«, 4.) z dne 12. maja 1925. v šte-
vilki 110. pod naslovom »Gospod Re-
mec in aferi s prevoznicami«, ter s
tem zanemarljivo ono pažnjo, ki bi pri njej
dolžni uporabi izostala uvrstitve kazni-
ve vsebine teh člankov, ki v objektiv-
nem oziru tvorijo pregrešek zoper var-
nost časti zasebnega obtožitelja Bogo-
mila Remca po §§ 487. in 488. k. z. Za-
krivil je s tem prestopok po čl. III. tisk.
nov. z dne 15. oktobra 1868. d. z. 142 in
se obsoja po istem členu na 600 Din glo-
be, v slučaju neizterljivosti na 12 dni
zapore, a po § 389. k. p. r. na povračilo
stroškov kazenskega postopanja. Po
§ 20. tisk. zak. se vsakokratnemu odgo-
vornemu uredniku dnevnika »Jutro«
naroča, da objavi tenor te sodbe v prvi
številki tega lista po pravomocnosti na
1. strani brezplačno z istimi črkami kot
je bil natiskan članek naveden zgoraj
pod 1.). Okrajno sodišče v Ljubljani,
odd. VI., dne 5. decembra 1925. Dr. Pe-
telin, l. r.

Kratke brzojavke

Novi vatikanski «zunanji minister»

Pariz, 27. januarja. a. Poročevalec «Petit Parisien» v Rimu izve iz merodajnega vira, da bo namesto kardinala državnega tajnika Gasparrija imenovan na krajšem času pariški nuncij Ceretti.

Princ Karol zbolel

Milan, 27. januarja. e. Bivši rumunski prestolonaslednik princ Karol, ki biva v hotelu de la Ville, je pretekli teden zbolel in je moral danes v posteljo. Včeraj so prispeli v Milan tri visoke osebnosti rumunskega dvora, da se v imenu rumunskega kralja dogovore s princem Karolom. Za te osebe so bile pripravljene potrebne sobe že poprej v tem hotelu.

Milan, 27. januarja. e. Snoch so prispeli semkaj iz Bukarešte učitelj na rumunskem dvoru general Condescu, maršal rumunskega dvora general Palls in zdravnik rumunske kraljeve rodbine dr. Bomalo, da se sestanejo z bivšim rumunskim prestolonaslednikom princem Karolom. Na kolodvoru so rumunske goste sprejeli številni novinarji. Nastanili so se v hotelu Ville, kjer biva že več tednov princ Karol.

Neprijateljski odnosi med Nemčijo in Italijo

Pariz, 27. januarja. a. «Temps» razpravlja v uvodnem članku o nemško-italijanskih odnosih ter izjavlja, da je oficijozno nemško časopisje, ki je bilo doslej napram fašizmu precej rezervirano v zadnjem času popolnoma izpremenilo način svojega pisanja. Se lani se je trdilo, da je Nemčija pripravi dajati Italiji formalne garancije za mejo ob Brennerju, ako bi bil Rim naklonjen eventualni priključitvi Avstrije k Nemčiji. Toda Italija o tem ni hotela ničesar slišati, ker ve, da bi priključitev Avstrije k Nemčiji pomenila ogroženje položaja Italije v Sredozemskem morju. Od tega časa naprej so dogodki na Južnem Tirolskem povod za ostre nemške napade proti fašističnemu režimu.

Razpust italijanske liberalne stranke

Rim, 27. januarja. a. Vodstvo narodne liberalne stranke, ki se je sestalo pod predsedstvom senatorja Vitorija Scialoja, poroča, da so se na podlagi stranknega sklepa z dne 16. novembra 1925. vse strankne sekcije izjavile za pristop v fašistično stranko. Zaradi tega se narodna liberalna stranka razpusti.

Fašistiški dnevnik «Popolo di Roma» pravi, da bodo bivši ministri predsednik Nitti, nadalje profesorji Salvemini, Donati in De Ambris kot prvi izgubili italijansko državljanstvo na podlagi zakona o političnih izseljenicah. «Impero» dostavlja, da bo zadeja ta kazni tudi bivšega popularnega vodjo Don Sturza in generala Ricciotta Garibaldi. Zakon o političnih izseljenicah bo predložen kralju v podpis v četrtek.

Atentat na fašističnega dnevnika

Rim, 27. januarja. e. Iz Newyorka poročajo: Policia je odkrila atentat na italijanski fašistični dnevnik «Corriere d'America». Atentat je namenjal izvršiti neki Italijan. Pri njem je policija zaplenila volik kovčeg, v katerem sta bili dve z mitroglicerino napolnjeni cevli. Atentator je bil aretiran. Izjavili je, da se imenuje Vincenzo Capulano. Po policijski je novinar ter je rojen v Spezziji. Nadalje je izjavil, da nima sokrivcev.

Posledice protifašistiške kampanje v inozemstvu

Italija se boji pomanjkanja tujcev.

Rim, 27. januarja. z. Konzularni zbor v Benetkah je izročil prefektu beneške province kolektivno izjavo, da jo odpošlje ministrskemu predsedniku Mussoliniju. V Benetkah bivajoči konzuli tujih držav izjavljajo predvsem, da spada tridentska provinca v njihov službeni delokrog. Zato smatrajo z ozirom na poročila inozemskih listov za potrebno, da ugotovijo med drugim: Razmere v beneško-tridentski provinci so popolnoma normalne. 2. Vsako turistično podjetje se v okviru zakonov ne prepušča. 3. Potniki, ki potujejo akosi to provinco, ali ki se v njej mude, so bili vedno gostoljubno sprejeti. To izjavo konzularnega zbora so podpisali konzuli naslednjih držav: Amerike, Francije, Belgije, Nemčije, Avstrije, Poljske, Nizozemske, Rumunske, Španije, Madžarske, Grške in cela vrsta ameriških držav.

Italijansko nasilstvo na Tirolskem

Trident, 27. januarja. a. Fašistiški list «Il Brennero» piše: Italija je prisiljena vrniti rodbinam s kraljevim dekretom imena, ki so jih Nemci zmravili in barbarizirali. Tudi rodbinska imena naj dobe svoje latinske in italijanske oblike. Grof v Sarntheim se mora imenovati Sarentino. Vsa imena na — er morajo zginiti le na ta način bo vladal italijanski duh med omejenim prebivalstvom. Rimska vlada je izdala nadalje dekret, s katerim se odpravljajo vsi nemški nazivi na železniških postajah. Inost, 27. januarja. a. 15. februarja bo «Manner Zeitung», ki je bila ustanovljena pred 58 leti prenehala izhajati. Namesto nje bo prišel izhajati fašistiški list v nemškem jeziku «Alpenzeitung».

Novi guverner Češkoslovaške narodne banke

Praga, 26. januarja. k. Na včerajšnji mesočni seji bančnega odbora je finančni minister dr. Engliš sporočil, da je predsednik republike Masaryk imenoval podpredsednika bančnega odbora vrhovnega ravnanja dr. Pospišila za guvernerja Češkoslovaške narodne banke.

K rusko-kitajskemu konfliktu

Rusko-kitajski konflikt se rešuje mirneje, kakor je bilo pričakovati po alarmantnih poročilih o ruskem ultimatumu v zadevi vzhodno-kitajske železnice. Sicer pa so bili že ti alarmantni komentarji neutemeljeni, zakaj kdor pozna kitajski razmerje sil, se gotovo zaveda, da se v tako kočljivi stvari, kakor je razmerje do Kitajske, ultimatum ne razvije tako hitro v oborožen spopad.

Treba je imeti vedno pred očmi, da je Kitajska danes oni kot sveta, iz katerega se najlažje razvije mednarodni konflikt. V Kini se križajo interesi glavnih svetovnih velesil, osobito Rusije, Japonske, Amerike in Anglije, na jugu tudi Francije. Tu vsaka izmed navedenih držav ljubosumno pazi, da se ne bi morda sosedja okoristila mimo nje. Kakor hitro bi hotela sovjetska Rusija oslondovati Kitajsko v Mandžuriji, bi nastopila Japonska, ki je te dni takoj s povdankom naglasila, da ima v Mandžuriji svoje posebne interese, dasi je zagotovila, da ostane nevtralen opazovalec diplomatskega konflikta. In nastop Japonske bi zopet potisnil v osredje Ameriko.

Pred vsem pa je gotovo, da bi kakršnekoli komplikacije v Mandžuriji mogle biti sovjetski vladi samo neprijetne. Danes sovjetska država gotovo še ni usposobljena za kakšne avanture, vrh tega v daljni Mandžuriji, kjer bi vojna ne mogla biti niti najmanj popularna.

Nedvomno imajo v precejšnji meri prav oni, ki si razlagajo nenadni sovjetski nastop kot nekako preslijo na potek notranjih dogodkov v Kitajski. V notranji vojni med kitajskimi generali je nastopil namreč baš zadnje dni važen preobrat, ki postaja opasen eni stranki, in sicer oni, ki je najbližja sovjetski Rusiji. Zoper generala Fengjuhsanga, ki gospoduje v Pekingju in ki se naslanja na Karahana, sovjetskega poslanika, sta se sporazumela Čangsolin in Vupeifu. Vupeifu je bil pred polgruhom letom glavni nasprotnik Čangsolinov in gospodar Pekina. Toda njegov podpoveljnik Fengjuhsang ga je nenadoma izdal, izneveril mu večino armade in ga pozval v ultimatum, da takoj preneha s sovražnostmi. Vupeifu je bil razorožen; ni mu kazalo drugega, kakor zapustiti bojno pozorišče in se umakniti v notranjost Kitajske, dočim je Feng postal gospodar Pekinga.

Toda Vupeifu ni miroval, marveč je zbral vojsko ter se polagoma zopet bližal bojiščem okrog Pekinga. Oba, Feng in Čang, sta mu nasprotnika, vendar se je raje zvezal s slednjim, da se masčuje nad izdajalcem. Tako se je zgodilo, da je prišel Fengjuhsang v veliko zagnato, zakaj proti njemu prodirajo sedaj Čangsolin iz Mandžurije, Vupeifu od juga iz notranje Kitajske, a vrh tega prihaja od vzhoda, iz Šantunga na Tientsin, še Ličinglin, Čangov pristaša. Trije nasprotniki so za Fenga prehuda preizkušnja in nekateri smatrajo, da je sovjetska vlada baš radi tega nastopila tako energično, da s tem obrne nase Čangovo pozornost in razbremeni Fenga. In tu se zopet križajo ruski in japonski interesi, zakaj Čang je varovavec Japonske.

Če je sedaj Čang zares popustil napram sovjetskim zahtevam, je to znamenje, da se dobro zaveda pravega pomena ruskega nastopa.

London, 27. januarja. d. V Mukdenju je bila podpisana med sovjetsko Rusijo in oblastni Mandžurije pogodba, ki ureja prevoz črt na vzhodni železnici. Pogodba je sklenjena v soglasju s centralno vlado v Pekingu.

Moskva, 27. januarja. p. Komisarjat za zunanje zadeve smatra spor s Kitajsko za končan, kljub temu pa bodo sovjedi vztrajali pri svoji zahtevi, da mora Čangsolin vstaviti svojo akcijo. Ispuščenih upravnik vzhodnih železnic Ivanov se ne sme vrniti na svoje mesto.

Davčne težave in obrekovanje SLS

V potu svojega obraza pere «Slovenec» zamorca. Na vsak način bi rad odvalil od sebe strašno odgovornost, da je 20 poslancev SLS vodilo gospodarsko politiko Slovenije tako, da nas dosi kričivo davčno breme in da politična moč slovenske delegacije ne more doseči nobenega uspeha. Mi nismo nikoli trdili, da je davčna preobremenitev kriv samo zastareli zakon. Čisto odkrito in brez ovinkov smo opetovano ugotovili, da je davčna praksa v Sloveniji brez potrebe prestrega in da je pretirana. SDS je dosegla kontingentiranje pridobitnine in morda se gospodje od SLS še spomnijo, kako so naši poslanci, zlasti tedanji minister za socialno politiko dr. Žerjav izvajali komisijo tudi za dohodarino. Delo teh komisij, ki so se počasi uveljavljale v svoje težko nalogo, je prineslo našim krajem veliko koristi. A mi niti vseh komisij, zlasti pa ne vseh članov komisij ne moremo pohvaliti, ker bi se dalo s dobro informacijo in odločnim nastopom v vsakem posameznem slučaju še mnogo več doseči. Tudi brez vsake rezerve obojamo trud nekih uradnikov, da enega ali drugega globlje «pokopljejo». Nihče jim ne bo hvaležen zato. Torej mnogo, mnogo se v domačem delokrogu s pametnimi fascijami, pravičnim in vse uvažujočim nastopom uradnikov, z dobro informiranimi in pridnimi člani komisij še da doseči. Na tem polju je SDS potom svojih zaupnikov in v delom raznih svojih tajništvo storiла ogromno in je ravnokar zomet v polnem delu za interese naših davkoplačevalcev. Odločno odklanjamo v tem oziru vsak očitek, in če bi vsi toliko storili, kakor naši ljudje, bi bilo za polovico bolje.

Kar se pa tiče davčnega zakona sa-

mega, sta dva poslanca SDS pri zadnjih dvanajstih dobro izbrala priliko za prve olajšave. Priliko definativnega budžeta pa je SDS stopila na čelo opozicije in vložila predlog, ki naj bi odbil vsaj največje ostrine glede taks, zemljarine, davka na promet, glede dohodarine pa da se uvede začasno neka enotnost za vsa država s tem, da se samo dohodki nad 15 tisoč Din progresivno obdavčijo z dohodarino. Prihodnji

tedni bodo pokazali, da bo večina prisiljena voditi račune o teh predlogih. H kraju samo še eno: Če bi ne bila politika SLS tako zavojita, vsega tega ne bi bilo več treba. Pravilno je rekel g. Pribečević v Ljubljani, da je Slovenija volila mesto 20 klerikalcev, ki Slovenijo tirajo v boj z državo in ustavo, izvolila 20 demokratov in delala realno politiko, ni je moč, ki bi se jim mogla ustavljati.

Vsem somišljenikom in prijateljem SDS v mariborski oblasti

V soboto 30. t. m. prispe v našo oblast vodja Samostalne demokratske stranke, minister n. r. in narodni poslanec,

SVETOZAR PRIBIČEVIČ

in bo govoril v soboto 30. t. m. ob 20. uri na velikem manifestačnem zboru SDS v Celju v «Celjskem domu», v nedeljo, dne 31. t. m. ob pol 11. dopoldne pa v Mariboru v Narodnem domu.

Sej SDS g. Svetozar Pribečević je danes brez dvoma najmarkantnejša osebnost v državnem političnem življenju. Mož politične doslednosti in neizprososti, nepremagljivi pobornik jugoslovenske ideologije, mož socialno naprednih nazorov, neustrašen branitelj gospodarskih in socialnih pravic našega kmeta, delavca, obrtnika in vseh drugih delovnih stanov, mož jeklene volje, nespremenljivega značaja in neizmerne delavnosti.

Program SDS je na pohodu k zmagi. Separatizem se krha na vseh koncih in krajih. Načelo enakih pravic in enakih dolžnosti vseh delov naroda se uveljavlja vedno bolj. Izginjajo gesla preteklosti, gesla sovraštva in nadvlade brata nad bratom. Hočemo mogočno državo, v kateri smo vsi enaki in vsi eno.

Najidealnejši borec za pravico in enakost, naš Svetozar Pribečević, ki hoče svoje ideje pripeljati do zmage, pride v soboto in v nedeljo v našo mariborsko oblast, za katere ustvaritev je tudi on zastavil svoje sile.

Bela Ljubljana ga je pozdravila iskreno, prisrčno in ogromne množice so mu navdušeno vzklikale. Tudi Celje in Maribor, ti dve središču kulturnega, gospodarskega in političnega življenja našega naroda v mariborski oblasti morata in hočeta te dni dokazati, in dokazati hoče to vse narodno in napredno prebivalstvo cele mariborske oblasti gor in dol Prekmurja in Mežiške doline pa dol do Savinjske in Šaleške doline in kozjanskih brd, da se zaveda, kdo je Svetozar Pribečević, in da se zaveda svoje naloge v boju za resnico, pravico, enakost, svobodo in bratstvo.

Možje in žene, mladeniči in mladenke! Vse vas, ki čutite jugoslovenski in ki se zavedate, da leži v zmagi naše ideje spas in napredek Jugoslavije, vabimo, da se udeležite naših manifestačnih zborov v Celju in Mariboru.

Oblastno načelstvo SDS za mariborsko oblast.

Odložite mandate!

Odgovor in klic na nesposobnost poslancev SLS.

SLS se zadnji čas obnaša kakor človek, ki se bliža konkuzi. Mesto da bi obtoževala sebe in svoje politične voditelje, ki so v Jugoslaviji v par letih lahko misleli in z nesposobnostjo zapravili dragoceno dobo, ki jim jo je zapustila era Susteršič - Krek - Lampe, psujejo in obrekujejo druge.

Zgodovinska istina je, da je SLS nastala iz bivše katoliško - narodne stranke ter prišla do vpliva samo s pomočjo nemških veleposestnikov, s katerimi se je zvezala v svojo izpremembo želene volje reda kranjskega ter je Nemcem to uslugo poplačala tudi s tem, da jim je z novim volilnim redom pomagala v občinski svet ljubljanski. S pomočjo župnišč — ki so takrat razglasila Mahničev nauk, da je narodnost poganstvo in greh — ter s pomočjo nemških latfundistov in kranjskih Nemcev ter nemčurjev je politično osedlano SLS prav posebno favorizirala dunajska vlada, ker je videala v njej najtrdnjšo oporo nemško - habsburškega avstrijantstva. Motila se ne bi: kajti politični voditelji, zlasti pa politiki, ki so jih vodili, zlasti ob izbruhu svetovne vojne v Avstriji od vseh Avstrijcev najbolj vneti priganjanci, ki so brez srca gnali slovenske može in fante v strelske jarko za zmago nemškega orožja, doma pa slovenskemu ljudstvu rekvirirali živino, poljske prideleke in vse drugo premoženje. Se tik pred koncem svetovne vojne je SLS poslala avstrijskemu cesarju na Dunaj reprezentanco svojih najodličnejših mož, ki je habsburškemu tronu prisegla večno zvestobo «Kranjcev», ker so bili takrat Slovenci priznani le še kot veleizdajalci.

Sodaj pa čujmo! Ljudje, ki so ovajali slovenske svobodomislece avstrijskim oblastem kot srbofilne, ki so jemali za svoje liste denarne podpore od dunajske avstrijske vlade, ljudje, kateri se imajo zahvaliti le milosti naprednjakov, da jih ob katastrofi Avstrije razjarjeno ljudstvo ni linčalo in da ob prevratu l. 1918. niso obviseli na kandelabrih okoli škofije in katoliške tiskarne, imajo danes to drznost, da v «Slovenec» pišejo o slovenskih naprednjakih, da so pod Avstrijo sklepali zveze in pogodbe z Nemci, da slovensko svobodoljubje ni bilo nič drugega kakor propagator kapitalizma, materijalizma, imperijalizma in militarizma, da je hodilo v praktično politično šolo k dunajskemu židovskemu Freisinnu, v žurnalistično šolo pa k «Neue Freie Presse».

To piše o slovenskih naprednjakih glasilo slovenske klerikalne stranke, ki se je tudi v Jugoslaviji še pred tedni borila z vsemi svojimi sredstvi za Vatikana proti interesom naše države in ki je odrekala Jugoslaviji pravice na zavodu sv. Jeronima v Rimu, katere je prej vedno molče priznavala Avstriji. Tako pišejo o slovenskih svobodoljubnih možeh ljudje iste stranke, ki so pred vojno in med vojno igrali ulogo prostovoljnih črnorumenih deancijanov in rabljev in ki so postali «Jugoslovenci» šele tedaj, ko so morali izbirati med vrvo in Jugoslavijo.

Slovenska klerikalna stranka je zrasla iz rimskega hlapčevstva, ne iz vo-

le slovenskega ljudstva, pač pa iz tenorja, ki ga je vršila nad njimi politikujoča rimska duhovščina s pomočjo dunajske vlade. In če bi duševni voditelji klerikalne stranke ničesar drugega ne zakrivali, kakor da so sežigali slovenske knjige, preganjali po vrsti skoro vse slovenske književnike, bi bilo že to dovolj, da se jim odreka pravica, govoriti v imenu slovenskega ljudstva.

Ako mora «Slovenec» danes sam konstatirati, da politika zadnjih sedem let ni rodila Slovencev niti enega dobrega sadu, pač pa je obeležena s samimi težavami, neodpuštnimi grehi nad Slovence, potem treba konstatirati, da je to bila politika SLS in njenih voditeljev. Korošci smo izgubili, ker je vodila koroški plebiscit klerikalna nesposobnost. Pogodba v Rapalu je bila podpisana, ko je bil namestnik ministrskega predsednika gosp. dr. Antoa Korošec. Dokler je Radić uganjal svoje zločine nad Jugoslavijo kot veleizdajalec, so bili klerikalci njegovi največji in najboljši zavezniki in ko je Radić vstopil v vlado ter začel razvijati državno politiko v smeri dualizma na škodo Slovence, so zopet bili klerikalni parlamentarni zastopniki tisti, ki so zakrivali s svojo trmoglavostjo, nezmožnostjo in hudobijo, da je Slovenija ostala v državi izolirana ter izročena v eksploatacijo drugim.

Odložite mandate! To je edini pravilni odgovor in klic slovenskega ljudstva poslancem SLS. Nele škodljivci, grobokopi Slovenije, ste pristaši SLS, ako še nadalje mirno gledate pogubeno politično delo svojih poslancev. Prav je imel Svetozar Pribečević, ki je Ljubljance pozival, da naj Slovenci volijo v Narodno skupščino 20 Žerjavov mesto 20 klerikalcev, ako hočejo, da postane Slovenija prva pokrajina v državi. Zadosti je eksperimentiranja nesposobnežev s slovenskim ljudstvom, dovolj je težkih in neodpuštnih grehov. Odložite gg. poslanci SLS mandate, ako imate še vsaj trohico ljubezni do Slovencev v sebi!

Politične beležke

+ Kje je pa bil dr. Korošec? Ves čas proračunske razprave v finančnem odboru ni bilo ničesar čuti o dr. Korošcu. In vendar je dr. Korošec šel največje slovenske stranke, ki bi že po svojem položaju imel dolžnost, da se povodom važne proračunske razprave zavzame v Beogradu na pristojnih mestih za korošči Slovenije. Dr. Korošca v Beogradu sploh ni bilo, odkar je bila skupščina odgodena, odnosno je bil tam menda en dan. Dasi še niso popolnoma pozabili njegove prijateljske zveze z Radićem in se ga sedanjim prosvetni minister gotovo še s hvaležnostjo spominja, tudi takrat ni ničesar storil za slovenske potrebe, ko je St. Radić šele sestavljal proračun ministrstva prosvete. Dr. Korošec pa je tudi ljubljanski poslanec in kot tak bi imel še posebno dolžnost, da se zavzame ob priliki proračunske razprave še posebej za interese Ljublja-

ne, zlasti pa ljubljanske univerze. To bi bilo njemu tem lažje mogoče, ker ima v svojem klubu še vedno dovolj tigrov, da dremlejo namesto njega. Dr. Žerjav in dr. Pivko, v kateri se zadnje dneve zaletava «Slovenec», češ, da se nista dovolj zavzela za interese Slovenije, pa navzlic svoji obudovanju vredni energiji, pridnosti in tudi vplivu sama seveda ne moreta popraviti vseh grehov in napak, ki jih zakrivi s svojo politiko v Beogradu dvajset klerikalnih tigrov. Kadar pa bo vseh dvajset klerikalnih poslancev naredilo vsaj toliko za korošči Slovenije kakor slovenska sam. dem. poslanca, pa bomo radi priznali «Slovenec» pravico zaletavati se v njuno delo.

+ Radićevci za grofa. Zagrebške «Novosti» objavljajo nastopno vest: «Minister agrarne reforme gosp. Pavle Radić je izdal te dni odredbo, da se vukovarskemu vlastelinstvu grofa Eltza vrne okoli 500 oravov zemlje, ki je bila ekspropriirana.» To je tisti grof Eltz, v katerega šestprežnji kočiji se je minister prosvete Stjepan Radić vozil na novoletni dan v Vukovaru, ko je prišel govoriti kmetom o seljaški demokraciji. Radićeva seljaška stranka izvaja agrarno reformo na ta način, da odvzema zemljo ubogim kmetijskim kolonistom ter jo vrača grofom! To je res pristna «seljaška» politika!

+ St. Radić in beograjska univerza. Minister prosvete St. Radić se, kakor smo poročali, včerajšnje svetosavske proslave na beograjski univerzi ni udeležil in je raje odpoval v Zagreb. Sedaj v «Domu» obširno razlaga to svojo «diplomatično potezo». Pripoveduje, kako je beograjskemu rektorju izjavil, da je celokupno hrvatsko, srbsko in slovensko seljaštvo pretehtalo ruski boljševizem kakor tudi narodno pretiranost in šovinizem ter da danes med seljaki ni ne komunistov niti šovinistov. V tej smeri se razvijajo tudi razmere na zagrebškem vseučilišču. Radić hvali dijakke, da se radi upokojitve «devetih batinaških profesorjev» niso prav nič razburjali, kar jim šteje v izredno čast in nadaljuje: Dočim je komunistično in šovinistično batinaštvo na zagrebškem vseučilišču popolnoma nemogoče, je pa v Beogradu vse mogoče, ker se dijaki niti pred rektorjem ne upajo obvezati, da ne bodo storili tega, kar zahtevata od njih zdravi razum in dostojnost. Radić tega je minister prosvete izjavil rektorju, da se žal ne more odzvati povabilu, da bi prišel s svojo ženo na proslavo sv. Save ter je odpoval v ponedeljek v Zagreb, odkoder se vrne v Beograd v četrtek. Medtem pripravljajo g. Radić tudi umik iz Zagreba. Akoravno smatra, da «batinaški dijaki» (tako psuje g. minister študente, ki mu politično niso pogodu) v Zagrebu nimajo nobene moči, je vendar že sestavil program, po katerem mu 4. februarja, ko se vrši reprezentativni ples zagrebške akademske omladine ob udeležbi zastopnikov kraljevskega doma in vlade «ne bo mogoče» biti v Zagrebu. Takrat bo zopet ugodnejše v Beogradu ali v Dubrovniku...

+ St. Radić in orožniki. «Politika» piše: «Minister prosvete St. Radić je že večkrat dvignil svoj glas proti žandarmeriji in kreditu, ki je zanjo določen. Pravi tudi, da orožniki ne prenehajo batinati seljake. Vse to je bilo namenjeno javnosti, zdi se pa, da se g. Radić prijetno počuti, kadar je obkrožen od orožnikov. Njegove shode vneto čuvajo žandarji, a v ministrstvu prosvete je poleg žandarja, ki je bil za ministrvanja dosedanjih ministrov, dovedel seljaški minister še enega. Tako ojačena straža čuva vhode ministrstva prosvete in niti novinarje ne pušča noter.»

+ Klerikalna škro za dijake. Svoječasno smo že poročali, da so se lani uprli klerikalni akademiki proti vodstvu SLS in protestirali, češ, da jih zapostavlja in da ničesar ne stori za klerikalni inteligenčni naraščaj. Poslali so tudi vodstvu klerikalne stranke v tem smislu posebno spomenico, v kateri so zahtevali remeduro. Klerikalni akademiki zlasti niso bili zadovoljni z vednim pridigam o krščanski solidarnosti in krščanskem socializmu spriču klerikalnega materijalizma, ki ga goje diktatorji v vodstvu klerikalne stranke. Ker v SLS je itak ni mnogo inteligentov, se je končno zdel upor klerikalnih akademikov njenim voditeljem vseeno pomisleka vreden, pa so zato sklenili, da v svojo pomirjenja svoje razburjene mladine prirede loterijo v njeno korist. Iz svojega namreč niso hoteli za dijake ničesar žrtvovati in zato so si kot najcenejše sredstvo izmislili loterijo, ki bi jo naj plačali drugi. Reklame za to loterijo je bilo zadnje čase dovolj v klerikalnih listih, ker so se jeseni pritožili dijaki, da se zanjo sploh nihče ne zme. A vsa reklama ni mnogo pomagala. Klerikalna inteligenca nima smisla za take stvari in vedno raje vzame kakor pa da, klerikalna množice so pa že od nekdaj vzgojene, da raje nosijo denar v župnišča, odkoder za obče namene redkokdaj pricurila kakšna dobrodelna kapljica. In tako se je zgodilo, da je klerikalna dijaška loterija popolnoma propadla. Kakor piše «Domoljub», niso prodali niti polovice srečk, a zadeti so bili vsi glavni dobiki, s čemer je splov al po vodi zadnji upor klerikalnih dijakov, da bo vsaj nekaj ostalo zanje. Seveda vlada sedaj med klerikalnimi študenti precejšnje ogorčenje. Več mesecev so zapravljali prosti čas za aranžiranje klerikalne loterije, konec pa je bil ta, da so ostali prazni rok. Za nas pa je to dokaz, da je klerikalna bisaga sicer velika, iz nje pa nikoli nič ne pride.

Darujte za Sokolski Tabor

Naši kraji in ljudje

Svetosavske proslave

Ljubljana, 27. januarja.

Proslava sv. Save, največjega buditelja in prosvetitelja srbskega dela našega naroda, se je vršila tudi letos v naši državi izredno svečano. Po vseh kulturnih in družabnih centrih so bile razne prireditve s predavanji o zaslugah, ki jih ima za svoj narod sin Stefan Nemanja.

Tudi Ljubljana ni zaostala za drugimi kraji. Svetosavska proslava se je pri nas že popolnoma udomačila in se razvija vedno bolj v veliki splošni kulturni praznik.

Ljubka prireditev mladine v Unonu.

Šolska mladina je proslavila spomin velikega genija dopoldne v veliki dvorani hotela Unona, ki je bila okusno okrašena z zelenjem in državnimi ter narodnimi trobojnicami. Proslave so se udeležile s proforskim in učiteljskim zborom skoro vse ljubljanske šole in veliko število narodnega občinstva, tako da je bila dvorana natlačeno polna. Navzoči so bili med drugimi: veliki župan dr. Vilko Baltič, general Živković z oficirskim zborom, gerent mestne občine gosp. Likozar, češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš, avstrijski generalni konzul dr. Strautz, francoski konzul Paul Flache, rektor univerze dr. Pi-

tamic in več univerzitetnih profesorjev, višji šolski nadzornik E. Cangel ter številne narodne dame.

Oder je bil okrašen z zelenjem in palmami, sredi katerih se je nahajala soha kralja Aleksandra, nad njim pa v zlatem okviru slika prosvetitelja sv. Save. Cerkvene obrede in rezanje kralja je opravil prota Dimitrije Janković, ki je nato v krasnih besedah orisal življenje, delo in pomen sv. Save za srbski narod in pravoslavno vero. Drugi del programa so izpolnile pevske točke discipliniranega mešanega zbora učiteljskega, ki je pod vodstvom svojega pevovodje prof. Emila Adamiča zapel najprej veličastno himno sv. Save. Naši malčki so nato ljubko deklamirali razne srbske slovenske in hrvatske pesmi. Naravnost ginljivo je bilo, s kakim ognjem so prinesli malčki tonle besede, položene jim v usta od naših velikih mož. Najbolj srčkani so bili vsekakor mali štiri letni Dušan Hadži, mala pevka Jelica Igljč, ki je s svojim srebrnim sopranom krasno zapela Pavčičevega »Cicibana« ter petletna Lilijana Dobričeva. Divno svečanost je zaključil mešani zbor učiteljskega z Adamičev »Fantu«, nakar je bil porazdeljen kolač.

Proslava na vseučilišču.

Proglasitev imen tekmovalcev, odlikovanih s svetosavsko kraljevo nagrado.

Naše mlado vseučilišče nima tradicij, podobnih sorodnim znanstvenim zavodom širom kulturnega sveta. Brez vseh

slovesnosti in nevidno na zunaj je inavguriran vsakoletni novoizvoljeni rektor, vse promocije in podobni ne baš malenkostni akti se vršijo izredno skromno, morda preveč skromno.

Edini slovesnejši dan tekom vsega leta zaznamuje naša Alma mater s praznikom prosvetitelja sv. Save. Slovesnosti v spomin največjega učitelja srbskega dela našega naroda so dobile na ljuboslovenskih vseučiliščih še posebej izrazit značaj odkar se razpisujejo za slušatelje vsako leto tekmovalne naloge, od katerih se najboljši odlikujejo z denarno nagrado Njegovega Veličanstva kralja.

K današnji svetosavski proslavi na vseučilišču se je zbrala ob pol 12 polna zbornična dvorana povabljenega občinstva. Vse galerije so bile natrpane visokošolcev. Z zelenjem opremljeno zbornico je krasila velika slika kralja Aleksandra nad govorniškim prostorom. Ko je zasvetil malo po pol 12 veliki lestence, je vstopil v dvorano rektor vseučilišča gosp. prof. dr. Leonid Pitamic in sredi polnoštevilno navzočega proforskega zbora stopil na govorniško mesto. Po otvoritvi proslave je pozdravil rektor zbrale odlične osebnosti, zastopnike oblastev in korporacij ter številne visokošolce. Rektor gosp. prof. dr. Pitamic je imel najprej zanimivo predavanje o »Pomenu človeških in državljanskih pravic«, nakar je prečital teme in imena tekmovalcev, odlikovanih v tekočem študijskem letu s svetosavsko nagrado našega vladarja. Nagrade so dobili:

Kolosalni uspeh: Vsa Ljubljana govori o veličnem umetniškem francoskem velfilmu

„NANTA S“

po slovitem, vsakomur znanemu romanu **EMILA ZOLA**.

V glavni vlogi na lepša žena Pariza **LUCIE LEGRA** DE Prekrasne najnovije toa ete!
Zadnja pariska moda! Duber ilim na najboljši reklama! V sed velike dolzine tilma
(4.000 m) 2 duba, 12 dejanj naenkrat traja o predstave po 2 uri
ob 5., 7. in 9. uri.

PREDVAZNAVILO:
„Maciste v peklu“

Kino Ljubljanski dvor Telefon 730

Ratkaj, misijonar iz XVII. stoletja v Mehiki. — Po 600 Din: Alojzij Žitko za nalogo »Socialne razmere Judov po preroku Izaiji in Vilko Fajdiga za nalogo »Analogije med budizmom in krščanstvom«. — 500 Din Jožef Godina za nalogo »Problemi v knjigi: De vocatone omnium gentium«.

Odlikovanim tekmovalcem je rektor iskreno čestital in zaključil slovesno zborovanje s trikratnim »Živio!« klicem kralju, čemur so se pridružili vsi navzoči.

Svetosavska beseda.

Svetosavske proslave je snoč zaključil koncert s plesom v unionski dvorani, ki je združil naširše meščanske, civilne in vojaške kroge v neprilicno familiarno celoto. Za tak priliko primerno kratki, a izbrani koncertni program so izvajali gospa Mara Zaludova in g. Pavel Holodkov in Julij Betetto ter Zorko Prelovec s svojim zborom »Ljubljanskega Zvona«. Kakor solisti in njihovi spremljevalci gosp. kapelnik Balatka in virtuozi na kontrabasu Vavclav Maly so poleg bogatega aplavza zaslužili poklonjene him šopke in venec. Po tem glasbenem uvodu se je pričel ples s srbijsko, katero je vodil društveni predsednik gosp. univ. prof. dr. Hadži z gospo dr. Baltičevo.

Maribor, 27. januarja.

Svetosavske proslave so danes dopoldne otvorili v Götzovi dvorani, kjer so medtem izginili nemški napisi, s ne strim programom. Pred polno veliko dvorano je prota Trbojevič opravil obrede »vodoosvečenja in sečenja savskog kolača« na improviziranem oltarju z visoko, gorečo svečo. Na oltarčku je ležal tudi krasen kolač in — kuhan ječmen, ki so ga potem zaužili gostje. Carinik gosp. M. Perič je lepo predaval o pomenu svetosavske proslave, na kar je mariborska pravoslavna mladež ob živahnem aplavzu odlične publike deklamirala srbske domoljubne in ljubke otroške pesmi. Naivejšjo pohvalo pa je žela naša najmlajša baletka, štiri letna hčerka prvega violonista vojaške godbe, ruskega begunca gosp. Schönfelda, ki je ob sviranju vojaške godbe z vso gracioznostjo zaplesala tri baletne komade. Prireditve so posetili najodličnejši krogi z velikim županom dr. Pirkmaierjem in komandantom mesta, generalom Kosičem na čelu. Mesto je zastopal podžupan dr. Lipold. Skoro polnoštevilno so prišli voditelji šolskih zavodov in uradov s prosvetnim šefom dr. Poljancem. Tudi meščanstvo se je letos izredno številno odzvalo prijaznemu vabilu pravoslavne občine, ki ji načeluje trgovec gosp. Peter Miovič. Ne samo dvorana, tudi galerija je bila polna publike, ki je bila končno po stari jugoslovenski navadi tudi pogostena. Zvečer je bil v isti dvorani koncert s plesom, ki ga je otvoril moški zbor »Drave« s himno sv. Save.

V Beogradu in Zagrebu.

Posebno svečano je proslavil praznik sv. Save Beograd. Na univerzi se je zbrala velika množica dijaštva in občinstva. Ob 10 dopoldne se je vršila slovesna služba božja, katero je opravil patriarh Dimitrije. Dijaško pevsko društvo je zapelo himno sv. Save ter državno himno, nakar je imel univerzitetni profesor dr. Bogdan Popović daljši govor, v katerem je opisal historijat in pomen te proslave. Svečanosti je prisostvoval ves kraljevski dom, vsi ministri in predsednik skupščine Marko Tričević, dočim je bil minister prosvete Stjepan Radić odsoten. Navzočih je bilo tudi veliko število narodnih poslancev, zastopnikov diplomatskega zbora, generaliteta, admiraliteta itd. Pevsko društvo »Običje« je odločilo več pesem, nakar so bila prečitana imena 15 nagra-

jenih dijakov. Vsi odlikovanci so bili dopoldne gosti kralja in so bili povabljeni tudi na kosilo. Na svečanosti je bilo prečitano tudi kraljevo pismo, da namerava zgraditi na svoje stroške Diiaški dom, kar so pozdravili navzoči z viharim vzklikanjem kralju in kraljevskemu domu.

Tudi v Zagrebu je potekala proslava v najlepšem razpoloženju. Koncertu je prisostvovala elita zagrebskega meščanstva. Poleg tega so došli na proslavo vsi generali, velika župana v p. Zuccon in Cimič, nekaj narodnih poslancev ter predstavniki vlade. Gospodje so bili v frakih z dekoracijami, gospe v krasnih večernih toaletah. Srbsko pevsko društvo je izvajalo skladbe Mokranica Lajovica, Milojevića in Gotovca. Minister prosvete Stjepan Radić, ki se je mudil v Zagrebu, se ni udeležil proslave.

Slika iz našega obmejnegaj šolstva v Prekmurju

»Jutro« je že večkrat poročalo, kako malo se je še napravilo v narodnem in državnem oziru za naše šolstvo ob meji. Da naša šolska oblastva ne skrbje zadostno za narodno čist značaj našega učiteljskega staleža v obmejnih krajih, kakor je to iz državnih ozirov potrebno, nam zopet dokazuje slučaj nekega madžaronskega učitelja v Dolnji Lendavi. Na tamkajšnji osnovni šoli službuje namreč učitelj, ki je nedavno prepovedal svoji hčerki, ki obiskuje meščansko šolo, da ne sme prinesiti domov šolskega izpričevala, ako ne bo začetna črka njenega imena »S« pisana z madžarskim pravopisom »sz«. Ob priliki šolskih priprav za proslavo kraljevega rojstnega dne je baje svoji hčerki tudi prepovedal sodelovanje pri šolski igri, ki je bila eminentno narodnega in vzgojnega značaja; tamkajšnji kaplan pa je prenevedal učencem dolnjelendavske osnovne šole, da se ne smejo vaditi in udeležiti te igre.

In tako gre naprej v naših obmejnih krajih. Da zadene velika krivda na večjem ali manjšem nerazpoloženju obmejnegaj prebivalstva napram naši državi tudi naša državna oblastva, je jasno. Imamo dovolj mladih in narodno zanesljivih učiteljskih moči, ki ne morejo dobiti službe samo radi prenapolnjenosti učiteljskega staleža. Mislimo, da radi tega ni preveč zahtevano, da šolska oblastva učitelje, ki sejejo med mladino samo mržnjo in sovraštvo do našega naroda in do vsega, kar je z njim v zvezi, spravijo tja, kamor spadajo, na njih mesta pa postavijo narodno zavedne in zanesljive ljudi.

Takim narodnim škandalom, kakor se je nedavno dogodil v Dolnji Lendavi, mora biti že vendar enkrat konec. Državno oblastvo pa mora tudi primerno pritisniti na knezoškofijski ordinariat v Mariboru, da bo nastavljal v naših obmejnih krajih take veroučitelje, ki bodo z veseljem vzgajali šolsko deco v narodnem duhu.

Vsebina filma

Stolp tišine

ki se predvaja še danes in jutri, je pretresljiva in krasna. Izborna in dovršena v igri je Hanna Ralph, znana Brunhilda iz »Nibelungov«. Zelo dobra sta tudi priljubljeni Ksenija Desni in markantni Nigel Barrie. Film se povsem lahko šteje med najboljše filme letošnje produkcije in bo vsakogar gotovo zadovoljil.

Predstave popoldne ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Kino Ideal

Junaki včerajšnje mladinske svetosavske proslave v Ljubljani
gospodični Lilijana Dobričeva in Jelica Igljč z Dušanom Hadžijem.

Pri svetosavski proslavi na univerzi s svetosavsko nagrado odlikovani visokošolci.

Sede od leve proti desni: gg. Debevc, Dobrovšek, Gorski in Fajdiga, stoje pa od leve proti desni: Kuhelj, Vodnik, Serajnik, Primus, Žitko, Zavrtanik in Martelanc.

Senzacionalno! Prvič v Ljubljani! Senzacionalno!
Veliki senzacionalni kriminalni film

=RIN-TIN-TIN=

Strah in trepet pragorda

Celemu svetu dobro znani in proslavljeni čudoviti pes-volčjak RIN-TIN-TIN nam pokazuje višek svoje umetnosti v izvanrednem filmu »Strah in trepet pragorda«. V glavnih vlogah nastopajo najlepši in najboljši igralci Amerike. Izvstine in posebno elekine so scene:

RIN-TIN-TIN: Varuh zlatega rudokopa.
RIN-TIN-TIN: Priča umora svojega gospodarja.
RIN-TIN-TIN: Osumljen umora.
RIN-TIN-TIN: Zasleduje pravega morilca.
RIN-TIN-TIN: V borbi za življenje in smrt.
RIN-TIN-TIN: V službi pravice.

Prekrasni naravni posnetki polni divje romantike. Napeto zanimiva vsebina. Fina režija. Prvovrstna igra. Lepi igralci. Ze o elekten konec. Predstave točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah.

PREDVAZNAVILO:
Največji film sveta »Morski vrag«

»Elitn. kino Matica«

vodilni kino v Ljubljani.

Telefon 124.

I. Filozofska fakulteta: Po 500 Din: Peter Zavrtanik za razpravo »Ali naj šola življenje vodi ali spremlja?« — Ciril Debevc za razpravo »Razvoji slovenskega gledališča in slovenske drame v zadnjih treh desetletjih.« — Anton Vodnik za razpravo »Francisco Robba, kipar in arhitekt.« — Peter Us za razpravo »Načrt zoo - geografske Jugoslavije na osnovi špilja skupine orthopterov«.

II. Juridiciška fakulteta: Nagrada 800 Din Josip Dobrovšek za razpravo »V čem kaže zakon o nabavljalnih za drugih napredke naprav našemu zakonu o pridobitnih in gospodarskih zadrukah?« — Nagrada 600 Din Matija Primus za razpravo »Značenje priznanja za kazensko pravno«.

III. Tehniška fakulteta: Po 750 Din: Anton Kuhelj za razpravo »Linearne transformacije, tenzorji in prva aproksimacija elastičnih deformacij.« — Vsevolod Gorski za razpravo »Pomen praktične geofizike za rudarstvo.« — Nagrada 500 Din Domijan Serajnik za razpravo »Načrt enodružinske uradniške vile«.

IV. Teološka fakulteta: Nagrada 700 Din Ivan Martelanc za razpravo »Marko Anton Kappus in Ivan Marija«.

Režija umetnice je glasom kritik v naravnost idealnem skladu z muziko. Naslovno vlogo opere je pela g. Zikova, o kateri pravijo poročila, da je bila zelo dražestna. Simenc je ustvaril simpatičnega De Grieuxa, Cvečel pa posređenega Manoninega brata Lescauta. Pevci in vsi drugi, ki so pomagali spraviti opero na oder, so bili živahno pohvaljeni in večkrat pozvani pred zastor.

Nov član zagrebske opere. Vodstvo Nar. gledališča v Zagrebu je angažiralo Poljaka Aleksandra Griffa za svojega stalnega člana.

Nuščev »Pot okoli sveta« na sarajevskem odru. Sarajevsko gledališče je imelo prošlo soboto premiero Nuščeve humoristične veselolige »Pot okoli sveta«. Režiral je sam pisatelj, ki je bil red predstav za časa odmorov večkrat klican na oder, glas bene točke, napisane nalašč za to priliko, pa je vodil skladatelj in dirigent Jungić.

Turneja Prvega pevskega društva v Beogradu po Bolgariji. Prvo pevsko društvo v Beogradu se bavi z načrtom pevske turnee po Bolgariji. Za enkrat so predvideni koncerti v Sofiji, Plovdivu in Tarnovu. Društvo bo nastopalo na vseh prireditvah z izključno jugoslovenskim programom.

Koncert filharmonije v Osijeku. Te dni je priredila osješka filharmonija četrti simfonični koncert in letošnji sezoni. Na spore-

du je imela Glinkovo uverturo iz »Ruslana in Ljudmiles«. Schubertovo simfonijo v H-molu ter Beethovenovo Tretjo. Dirigiral je kapelnik Schwarz.

25 letnica smrti skladatelja G. Verdija počast! Narodno gledališče v Ljubljani v petek, dne 29. t. m. v opernem gledališču. Vprizori se opera »Aida« z gostoma Zaludova in Knittem ter Thierry-Kavčnikovo. Ri-bičevo, Betetom, Holodkovom, Zupanom in Mohoričem. Pred predstavo bo govoril o nesmrtnem skladatelju Verdiju Emil Adamič. Začetek ob pol osmih zvečer.

Koncert nordi-ske glasbe je priredila te dni Ljudska univerza v Beogradu. Program so izvajali trije glasbeniki, dve dami in en gospod, gđci Alice Bešek in Jelka Stamatović ter violonist Fotić. Ljudska univerza v Beogradu prireja glasbena predavanja z istim ciljem kot g. Jeraj svoje glasbene matinee za mladino v Ljubljani.

Andrejev na sporedu zagrebske drame. Dne 5. februarja bo v Zagrebu predstava Andrejeve drame »Dnevi našega življenja«. Dobiček predstave je namenjen obolelemu članu zagrebskega dramskega ansambla, g. Dubravku Dušinu.

Kandidati za prve člane Italijanske Akademije. Znano je da namerava sedanja Italijanska vlada ustanoviti Italijansko Akademijo katero naj bi tvorili najbolj izbrani duhovni predstavitelji sodobne Italije. Če se

ta načrt uresniči, bodo prvi trije akademiki pisatelj D' Annunzio, iznajditelj Marconi in dramatik Pirandello.

Zenitist na predavanju Alfreda Kerra v Parizu. »Jutro« je že zabeležilo vesti, da je berlinski kritik Alfred Kerr te dni nastopil v Parizu, kjer je predaval pod pokroviteljstvom bivšega francoskega prosvetnega ministra. Povedalo je tudi, da se je v začetku predavanja oglasil neprijeten medklic, s katerim je hotel motilec zborovanja doseči izžvižgane Kerra s strani občinstva. Sedaj poročajo, da je moteč medklic napravil — zenitist g. Poljanski-Micič.

Razpis nagrad uredništva »Zborov« na nove zborovske skladbe. Vposanih je bilo 28 skladb, 27 jih je odgovarjalo pogolemu razpisu. Jury (gg. M. Huhad, A. Lajovica, dr. F. Kimovec, N. Stritof in urednik »Zborov«) je priznala prvo nagrado v znesku 800 Din mešanemu zboru, legendi »Marija in zno-gar« Emilia Adamiča, drugo nagrado v znesku 300 Din, moškemu zboru »Kmetova molitev« Martina Z. inika Nagrado v znesku 400 Din je razdelila na 2 nagradi po 200 Din (tretjo in četrto) ter ju prisodila mešanemu zboru »Luna in zvezde« Stanka Premrla in mešanemu zboru »Motto« Vilka Ukmaria. G. Martin Zelesnik je učitelj v Sorici nad Škofjo Loko, g. Vilko Ukmar pa pravnik v Ljubljani.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Začetek ob 20 uri.

Četrtek, 28.: »Henrik IV.« A. Petek, 29.: »Zlahtni meščan«. B. Sobota, 30.: »Naša kri«. Premijera. Izv. Nedelja, 31.: »Obt gospe Warrenove«. — Ljudska predstava pri znižanih cenah.

Ljubljanska opera

Začetek ob pol 20 uri.

Četrtek, 28.: Vojška predstava. Izven. Petek, 29.: »Aida«. C. Sobota, 30.: Zaprt. Nedelja, 31.: ob 15.: »Rigoletto«. Ljudska predstava pri znižanih cenah.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20 uri.

Četrtek, 28.: »Zlahtni meščan«. C. Petek, 29.: »Zlahtni meščan«. B. (Kuponi). Sobota, 30.: Zaprt. Nedelja, 31.: »Vesela vdova«. (Kuponi.)

Mariborsko gostovanje ge Ančice in g. Andro Mitroviča. V začetku februarja, najbrže 3. in 4. bosta gostovala zadnjič v

»Stambulski roži« ga Ančica in g. Andro Mitrovič. Na to že danes opozarjamo ceni občinstvo.

Vesela vdova v Mariboru. V nedeljo dne 31. t. m. ob 20. se ponovno vprizori na mariborskem odru zabavna opereta »Vesela vdova« v kateri bo pel vlogo grofa Danila g. Bratuž.

Gostovanje g. Bukšeka v Zagrebu. V nedeljo je pel g. Rudolf Bukšek vlogo Mefista v Gounodovem »Faustu« v Zagrebu. Predstava je bila razprodana, lepo zaokrožna in barlitošna, sivočča že član zagrebske opere, je v delu popolnoma afirmiral svo je lepe pevске ter igralske zmožnosti. G. Bukšek je izročila uprava lovorov venec, katerega mu je prinesel na oder njegov prvi dirigent g. Andro Mitrovič, pod katerim je ljubilati svojčas tel nastopati v Osijeku.

Puccin'jeva »Manon Lescaut« v Zagrebu. V soboto zvečer so imeli v Zagrebu izvrstno uspešno premiero Puccin'jeve opere »Manon Lescaut«. Občinstvo je sprejelo izborna naštudirano delo iz prve dobe Puccin'jevega ustvarjanja z velikim navdušenjem. Dirigiral je kapelnik Krešimir Baranovič, režirala pa plesalka Margareta Fromanova. Njen debut se je popolnoma posre-

Domače vesti

Diete

To je čudovita storija in bi bila neverjetna, vendar je resnična, kakor vse, kar vam povem M. A. C.

Naš Stojadinović je v Ameriki. To vsi vemo, in tudi ni treba še posebej povedati, da imamo sedaj v mislih tistega Stojadinovića, ki je pri nas za finančnega ministra, in je torej zelo popularen.

Predno je pa Stojadinović šel na potovanje, je izbral svoje sotrudnike, in reklo se mu je, da je dobro, če sodeluje tudi kakšen Slovenec, je pa vzel tudi še Slovenca seboj. Ta Kranjac je vzel svoje imenovanje na znanje in šel vprašati, koliko bo diet. Na lastne stroške dandanes nikdo ne gre rad po svetu in še daleč Stojadinović ga povabi: Diet bo že, bo že, takole 50 dolarov dnevno, da bo vsakdo lahko izhajal.

Toda Kranjac samo zameje za glavo in ne reče nič. «Vidiš ga, požeruh!» si misli minister, «praktičnemu Slovenceu je morda to še premalo!» Kranjac gre naravnost k ameriškemu poslaniku v Beograd in ga vpraša: «Gospod, kadar pri vas potujete po svetu v državnem poslu, koliko diet za zaslužite?» Gospod poslanik rade volje dajo vsa potrebna pojasnila: «Pri nas v Ameriki dobimo diet, kakor pač je posej in oseba. Boljši diplomat na poti v Anglijo na primer, dobi tudi do 25 dolarjev dnevno; drugače je po 20 dovolj, in če si samo ekspert, pisar, sotrudnik, je pa tudi 15 dolarjev še dovolj za dnevne potne stroške, — vse to seveda poleg običajnih prejemkov ali plače. Več ko 25 dolarjev pa Amerika na dietah ne da.»

Kranjac godrnja in gre zopet k ministru. «Čujete,» mu pravi, bil sem tam in tam, izvedel sem to in to, hm, in mi imamo 50 dolarjev diet na osebo in dan, — ali to ni preveč? 20 je tudi dovolj! Gospod minister, dajmo no, pa se vsi skupaj zadovoljimo z dnevno po 20 dolarji, — to je še vedno 1000 Din dnevno in tudi za Ameriko dovolj! Kranjac je namreč pričakoval pohvalo za to poizvedbo.

Minister res sedaj ni godrnjal, marveč se je Slovencu čisto zadovoljil za njegov trud in informacije in mu prijazno segel v roko v slovo. Ko pa pride Kranjac uro pozneje v svoj hotel, najde tam ministrove pismo, v katerem — se mu le ta zahvaljuje za dosedanj trud in ga razrešava članstva pri ameriški delegaciji...

Pozneje je minister ta svoj ukrep «nazaj potegnil», o dietah se ni več govorilo, in vsi so odšli na pot s 50 dolarji dnevno. Le minister je izpremenil svojo lastno kvoto. Ima namreč dnevno 100 dolarjev. Zato ima pa soprogo seboj, in ona seveda zama diet.

Po Beogradu pa gre povsod zamolkel «rabarber, rabarber, rabarber», in so najbolj ogorčeni vsi tisti, ki — niso smeli v Ameriko. In to je večina, s katero drži tudi M. A. C.

* Prestop k SDS. «Srpsko Kolo» objavlja izjavo Spire Orkinčiča, namestnika radikalnega poslanca dr. Niko Novakovića, v kateri naglašava, da ne soglašava več s politiko svoje stranke in da zato prestopa k samostojnim demokratom.

* Slovenec član češke akademije znanosti in umetnosti. Na letni skupščini češke akademije znanosti in umetnosti v Pragi dne 24. t. m. je bil imenovan za zunanjega člana tudi Slovenec prosluli arhitekta Josip Plečnik, profesor na tehnični fakulteti Ljubljanskega vseučilišča.

* Novo radikalno glasilo v Bosni. Kakor nam javljajo iz Sarajeva prične tam začetkom februarja izhajati namesto «Srpske Reči» nov radikalni list «Sloboda», ki ga bo urejeval bivši šef kabineta ministra dr. Sršića g. Krivošić.

* Redukcije dnevničarjev in malih zvanikov. Iz Beograda poročajo: Poleg redukcije, ki jo je finančni odbor izvršil med uradniki, se pripravljajo sedaj tudi obsežna redukcija dnevničarjev in malih zvanikov v vseh državnih uradih. S tem namenom je bila poslana vsem ministrstvom okrožnica, naj hitro sestavijo in pošljejo finančnemu odboru spisek vseh teh oseb z označbo, koliko bi se jih največ moglo reducirati v svrhu štedenja.

* Ustavitve sprejemanja novincev k finančni kontroli. Oblastni inspektorat finančne kontrole v Ljubljani razglasa, da je v njegovem območju, to je v Sloveniji in Prekmurju, vsak sprejem novincev v službo finančne kontrole ustavljen.

* Časopisi v Sloveniji. V Sloveniji izhaja 229 časopisov, revij itd. Letno odpravljajo naše pošte 13.557.736 trzovodnih periodičnih listov. Ako se računa, da ima Slovenija 1.066.464 prebivalcev, pride torej na vsakega posameznika 12,8 komadov listov. Vse-akor lep dokaz za kulturni razvitost našega naroda.

* Tumul pod Ivanj-planino. Železniška direkcija v Sarajevu je te dni prejela navodila za pričetek navrtanih del za tunel skozi Ivanj-planino. Z vrtnjenjem se prične na obeh straneh planine. Početkom bo zaposlenih manjšo število delavcev, spomladi pa se bo njih število znatno povečalo. Tumul bo dovršen koncem prihodnjega leta.

* Izjava. V februarju 1925. in pozneje objavljajo se v našem listu različne novice in članki proti g. dr. Vladimiru Ravničarju, odv. v Ljubljani. Ker so se v njih krečile očitke preko okvira politične kritike in kateri so bili napetiji zoper osebno čast ali ugled imenovanega g. dr. Ravničarja polno zadoščenje. S tem je poravnana tekoča ti-

skovna pravda g. dr. R. proti našemu odgovornemu uredniku.

* Nadučitelj Matija Smid — 70 letnik. V ožjem rodbinskem krogu je praznovale pretekle dni naš vrli somišljenik, g. Matija Smid, nadučitelj v pokolu, sedemdesetletni- co svojega rojstva. Po 42 letnem službovanju, katero ni prekinil s prav nobenim dopustom, je stopil leta 1923. v Podgorju pri Slovenigradu v zaslužni pokoj. Celih 32 let je služboval tamkaj in si pridobil nešteto zaslug. Domača občina, kateri je med vojno več let načeloval tudi kot gerent, ga je imenovala za častnega občana in mu izročila krasno izdelano častno diplomo. Svoji številni rodbini vedno skrben in ljubeč oče, je vzgojil svoje otroke v izrazito narodno-naprednem duhu. Najstarejši sin, dr. Konrad Smid, zavzema odlično mesto pomočnika generalnega direktorja carin v Beogradu. Josko je sodnik, a tudi ostali so na uglednih mestih naših uradov oziroma narodnih podjetij. Vesten kmetik, neumoren prosvetni delavec, zlasti na gospodarskem polju, priprist in skromen po svoji vnanjosti, pa ljubezljiv in gostoljuben napram vsakomur, si je pridobil zaupanje, ugled in spoštovanje ne le svojih stanovskih tovarišev temveč tudi svojih številnih prijateljev in znancev kakor tudi simpatije širše javnosti. Odličnemu somišljeniku ključemo iskrene: Še na mnoga leta!

* Himec v Laškem se je dne 23. t. m. poročil g. Ivan Ferleč, železniški uradnik z gospodično Anico Pleskovičovo, hčerko davčnega upravitelja. Bilo srečno!

* Smrtna kosa. G. Josipa Hudina, kapetana I. razreda v Zaječaru iz St. Petra pod Sv. Gorami je zadela težka nesreča. Dne 23. t. m. mu je umrla v cvetoči mladosti po kratki boleznj soproga Lusi, rod. Rusinje. Pokojnica je bila izredno simpatična in visoko izobražena dama, ki jo je radi njene ljubeznivosti in dobrosrčnosti vsakdo spoštoval. — V Ljubljani je umrl večeraj popoldne ševljarji mojster g. Franc Dolec. Pogreb bo v petek, ob 14. uri izpred hiše žalosti. Gosposvetska cesta št. 8. — V Ormožu je preminul v torko g. Jakob Herg, polkovnik avditor v pok. in veleposelnik. Truplo prepelejo dne 29. t. m. k župni cerkvi v Središče, odkoder se bo vršil ob 2. popoldne pogreb na domače pokopališče. — V Celju je umrl elektrotehnik g. Jakob Paik. Pogreb bo danes ob 15. uri Blagim spomin. Žalostnim naše iskreno sožalje!

* Obrtniki proti šušmarjem. V torko dopoldne je sprejel g. veliki župan dr. Vilko Batič deputacijo obrtnikov, katero je vodil načelnik Zveze obrtnih združenj v Ljubljani g. Engelbert Franchetti. Deputacija, katere se je udeležilo 12 zastopnikov združenj raznih strok, je imela namen, da opozori g. velikega župana na veliko nevarnost, ki preti malemu obrtniku s strani šušmarjev. Težka davčna bremena, visoke socialne dajatve in močna, ne samo domača tovarniška konkurenca ampak še bolj inozemska, ki sili zlasti z obrtniškim izdelki z vseh strani na domača tržišča, resno ogrožajo obstoj obrtniškega stanu. Zveza je že pred mesecem napravila vlogo na velikega župana s prošnjo da podvzame vse potrebne korake, da se v zaščito domače obrti šušmarstvo z vsemi razpoložljivimi sredstvi pobija. G. dr. Piess se je s svoje strani povdarjal, da ogroža šušmarstvo ne samo posamezne obrtnike, ampak tudi preprečuje tudi razvoj novih, pri nas še uvedenih strok, kar zlasti škoduje narodnemu gospodarstvu vobče. G. dr. Oblak, Breskvar, Bernik in Hibišor so navajali konkretne primere občinskih kršitev zakona, ki se v škodo domačim obrtnikom tudi s strani oblasti tolerirajo. G. veliki župan je deputacijo obljubil, da bo izdal taku na srezka poglavarstva kakor tudi na orožništvo okrožnico, s pozitivom, da se mora vsak prijavljen slučaj strogo preiskati in šušmarje najstrožje kaznovati. Oblasti naj ne čakajo na prilive s strani interesentov in organizacij, ampak naj tudi same pazijo na to, da se določila obrtnega reda ne bodo kršila, zlasti naj nadzirajo osebe, ki so bile že kaznovane radi šušmarstva.

* Na Svednico poseti Celje. Ena najboljših psovskih društev Slovenije, «Ljubljanski Zvon» iz Ljubljane in prireditelj popokob ob štirih v veliki dvorani Celjskega doma prvič koncert z zanimivim sporedom. Zastopani so skladatelji Adamčič, Lajovic, Premr, Pavčič in Ravnik z ženskimi, moškimi in mešanimi zbori. Ne zamudite te lepe priložnosti. Sežite po vstopnicah!

* Iz francoske tulske legije v Afriki. Nedavno smo dobili v roke pismo slovenskega rudarja, ki je vstopil radi brezposelnosti v francosko tulske legije. Pismo je zanimivo radi tega, ker nam slika razmere, v katerih živijo naši ljudje, ki so šli iskati kruha v tujino, na drugi strani pa še bolj radi tega, ker nam zopet priča, kako malo se bri gaio naša inozemska zastopstva za naše državljane v tujini. Glasi se sledeče: «Sel sem v legijo tujeve zaradi brezposelnosti. Ker pa se ne ravna v Afriki z ljudmi, kakor se za človeka spodobi prvič radi skoraj vsakdanjih bojev proti vstašem, drugi radi nezadostne hrane, vode itak v Afriki vedno primanjkuje, sem bil kratkoročno suženj tuje države. Radi tega sem pobegnil meseca avgusta lanskega leta iz Velikega Atlasa in srečno prišel v špansko kolonijo Marrakech. Od tu sem petkrat prošil s priporočeniimi pismi jugoslovnski konzulat v Madridu, da mi pomaga in me spravi v domovino, toda nisem prejel do danes (10. jan.) še nikakega odgovora. Pobegnulo nas je v cellem 47 moč in vsi so se že vrnili v domovino; toda samo jaz ubogi jugoslovnski državljani nimam od nobene strani nikake pomoči. Ako bi bil prost, bi si prislužil potreben denar za vožnjo toda tega ne morem, ker sem interniran v španskem taborišču. Osvobodil sem se s pokroviteljstvom tega taborišča, toda mi je rekel, da me ne more osvoboditi, dokler ne pride «naredenje od jugoslovnske strani». Mislimo, da je dolžnost naših

Žrpinčenje

grešila duš in žena v peklu, ki nas vse še čaka...

KINO „DVOH“

konzularnih zastopnikov v inozemstvu, da pomagajo našim državljanom, da pridejo v domovino in to tudi tedaj, če pod silo okoliščin niso mogli več vzdržati naporne vojaške službe tuje, če tudi nam naklonene države.

* V kamnolomu ponosrečili. Pri tvrdki Brajer na Vrtniki zaposlenega delavca Jurja Glavka je pri razstreljevanju skalovja zračni pritisek min, ki je predčasno eksplozirala, vrigel v skalovje, kjer je s težkimi ranami obelzel nezavesten. Pripeljali so ga v ljubljansko bolnico.

* Nesreča na železniški postaji v Radovljici. Na železniški postaji v Radovljici se je predvečerašnjim pripetila težka nesreča. Ko je vozil skozi postajo mešan vlak, je hotela odskočiti neka ženska z Jesenik, pri tem pa je prišla pod vak, ki ji je odtrgal obe nogi. Nesrečnico so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* Smrt med stroji. Delavec v železniški kurilnici v Skoplju Vasilje Krstić je vsled lastne neprevidnosti prišel med dva stroja, ki sta mu zdrolila prsni koš, tako da je bil ponosrečenec takoj mrtev.

* Tatvina v celjskem kolodvorskem skladišču. K temu našemu poročila, ki smo ga že pred dnevi objavili smo zvedeli še naslednje podrobnosti: Več kot eno leto je že železniško ministrstvo opazilo in zasledovalo obnašanje nekaterih delavcev in časno nastavljenih uslužbencev v Celju. Že pred daljšim časom so bili opušteni trije delavci radi manjših tatvin. Železniška policija je vestno zasledovala in preiskovala na osnovi pritožb od strani nekaterih strank. Stran ke niso moglo sicer ničesar konkretnega do kazati, pritoževala pa so se, da je tulint manjkalo vino ali žganje, oziroma da je bilo slabše kvalitete. Pozneje se je ugotovilo, da so se ponoči shajali nekateri uslužbenci v skladišču ter jemali plače in dolivali vodo. Pristavali so si tudi specifično in manufakturno blago. Vendar so manipulirali tako spretno, da si stranke večkrat niso bile na jasnem, so li okradene ali ne. Za koliko so posamezniki okrodovali, se danes še ne more reči. Nikakor pa ne gre za velike vsote, kakor se govori in tudi piše. Pri malverzacijah je udeleženi okoli 25 oseb, med njimi največ delavcev, katerih je bilo 11 takoj aretiranih in izročeni sodišču, med temi je tudi pet železniških nastavljenecv, ki so bili takoj opušteni iz službe.

* Podpiranje društva «Trzost» v Ljubljani. Mnogo jih je, ki simpatizirajo s shizmatičnim pokretom. Mnogi med njimi bi mogli i finančno podpreti naše akcije. Podpora in podporne ter dobrodelne članje sprejema br. Cerkevnik, Ljubljana, Tržaška cesta 57. — Dibo.

* Kdor hoče v gorde zelenih smrek prijetno prestat ter se dobro zabavati, naj pride v ponedeljek 1. februarja ob 8. svečer na «Planinski ples», ki se bo vršil v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani. Čisti dobitek je namenjen za kritje stroškov za «Kreova kola na Ratiševu» v nevarnosti! Treba je zupne pomoči! Radi tega vabi Velika podružnica SPD vse planince, prijatelje in ljubitelje naših gor na velik poveljavni tlor in planinski večer s plesom, ki se bo vršil na Svednico, 8. februarja, v prostorih Sokolskega doma, v Štefij Luki. Ne premislite, odločite se in udeležite se resnice akcije! Ne bojte se napora, trud bo obilno poplačen. Pride tudi toletniška godba iz Ljubljane. Začnemo ob 20. uri. Na svidenje!

Doxa-ura

F. Čuden, Prešernova 1.

LESTENCE

za jedilnice, gosposke sobe, salone itd. v slogu najceneje izdeluje edino

„VESTA“, svetlobna in metalna industrija

Ljubljana, Kolodvorska ul. 8 I.

Da najboljši je to znaj,

Colombo Ceylon čaj!

Iz Ljubljane

* Posipajte hodnike. Gladki in polede- neli neposipani hodniki so stalna nevarnost za pasante. V dnevnih mrazu in pomrznjenja se je pripetilo v mestu že nešteto manjših nesreč. Posebno na večer padajo ljudje kar na lepe. Posebno nevarnost tvorijo pomrznjene luže, ki se stekajo na hodnikih iz stesnih žlebov. V torko zjutraj si je na taki poledehni luži zvala desno nogo v Šiški na hodniku ob Celovski cesti pred hišo peka Premerja soproga poštnega uradnika Angela Dvoržak.

* Policijske priljeve. Od torka na sredo so bili priljubljeni policijski sledeči slučaji: 2 tatvini, 1 pretep, 1 prestopke nedostojnega vedenja, 1 nezgoda, 4 prestopki kaljenja nočnega mira, 7 prestopkov cestnega policijskega reda, 2 prestopka prekrščenja policijske ure in 1 prestopke obrtnega reda. Aretacija je bila izvršena samo 1, in sicer radi vlačuganja.

* Poskusne vliom. V Puhanjevi ulici je poskušal te dni vliomiti mlad možič v staklovanje neke stranke v hiši št. 16. Zilko-vec, star okoli 25 let, je preje hodil okoli strank in beračil. Osvoril je hrvaško nar- ceje. Ker se mu vliom v stanovanje ni po- srečil, je odnesel s hodnika neko soho iz mavca, predstavljajočo deklico, držeto v levi roki ogledalo, ki si popravlja s desno lase. Policijska kronika splošno beželi v zadnjem času več silnih slučajev nasilno- sti mladih in starih beračev, ki ne priha- jajo v hiše toliko radi miloščine kakor ra-

di tega, da si ogledajo stanovanje, ki ga poskušajo nato ob ugodni priliki posesti s tatvinskim namenom.

* Če se v vlakni zaspi. Pečar Josip Klavnik iz Zagreba je imel v torko odprave v Ljubljani. Uporabil je lutanji vlak in dobil v kupeju družino v navidez znani natakariči, zaposleni v neki gostilni v Vla- škij ulici v Zagrebu, ki se je tudi peljala v Ljubljano, kjer je baje doma. Nekaj časa sta se oba živahno razgovarjala, nenadoma pa je Klavnik premagala utrujenost in je zaspal. Zbudil se je šele v Ljubljani in si- cer vrlo žalosten, kajti opazil je, da je iz- gnila njegova živahna spremljevalka, z njo pa tudi iz njegove listnice 900 Din.

* Ker ni hotel dati plačila. Hlapec Ivan Rožič si ga je v torko na večer privoščil nekaj čez mero, vsled česar ni mogel kro- titi svojega temperamenta. V gostilni Ču- ček v Rožni ulici je kmalu po svojem pri- hodu izrazil preprič in preten, vendar se je pozneje pomiril. Nenadoma pa se je zo- pet opogumil in zahteval, da mu prinese sveže plače. Ker pa je poslovalja gostilne, Franc Hrovat, njegovo zahtevo odhili, se je Rožič zopet razkoračil in skočil na njega. V pretepu ga je nato obdeloval s pestjo in mu prebil spodnjo ustnico. Red je napravil šele stražnik, ki je nasilneža ukrotil in ga ekspeiral iz gostilne.

9. februarja 1926 „UNION“

Veliki

tehniški ples

pod osebnim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra Udruženja inženjerjev in arhitektov in častnega damskega komiteja.

III. VELIKI

PLES JURISTOV

30. januarja 1926

hotel „UNION“

„Jadranska noč“

Velika maskarada 14. februarja v Sokolskem domu na Viču.

Drogerije, apoteke, Hvalijo strupene leke, Če tam kupiš kaj, to znaj: Lekov lek je „Buddha“ čaj!

* Društvo sinistaljev Juristične fakultete priredi v soboto, 30. t. m. v veliki dvorani hotela Union III. veliki ples juristov pod pokroviteljstvom g. Feran- de dr. Majarove in častnega damskega komiteja. Vsa vabila so že odpisana. Kdor vabila pomotoma še ni prejel, ga dobi pri vrstniku na univerzi.

* Zbiranje stavbenega registra s. a. v. v Ljub- ljani vabi g. sadrznika, da se sodelujejo sli- gane v sadrzniki planir v Dalmatinski ulici 11, pri- bližje s svoje vložne knjižice, in sicer: v petek, dne 29. jan- uarja popoldne ob št. 1 do 50; v soboto, dne 30. jan- uarja popoldne ob št. 50 do 100; v ponedeljek, dne 1. februarja popoldne ob št. 100 do 150. Zadeva vabai — Vabstvo.

* Gospodarski in izobraževalni društvo sa dvoraki okraj priredi danes, ob 8. svečer predavanje v knji- žnici. Predava g. učitelj Alojzij Potončnik o Dvorskem okraju nekaj in danes. Vabljeno so vsi člani in so- mišljeniki. Vstop prost.

* Društvo «Pravoslavni opozarja na svojo redno gla- no skupščino ki se bo vršila 1. februarja ob 8. popo- dne v sobi št. 79 sodne palače v Ljubljani. Člani se posiljavajo, da se skupščino udeleže.

* J. A. D. «Triglav» sklicuje na petek 29. t. m. obvezni članski sestanek v akad. kolegiju. Predmet razgovora je izjavljana prireditelj v Celju. Odbor.

* Mariborski ples prireditelj v ponedeljek 1. febu- rja v prostorih hotela Bellevue 288 Hermes. Pri- točill — 288 Hermes.

* Meštan Orjuna Viš-Oltine priredi v ponedeljek dne 1. februarja maskarado v sokolskem domu na Vi- ču. Dostojne maske dobrodole. Na mnogostevilni obisk vabi odbor.

Iz Maribora

* Skupni obed po nedeljskem zboru g. Svetozara Pribečevića v Mariboru bo za vse one, zlasti zunanje goste, ki se za to pri- glasijo, v Grajski kleti.

* Mariborske somišljenike in prijatelje opozarjamo, da dobijo vstopnice za zbor g. Pribečevića v nedeljo ob pol 11. uri delo- ma dopolneno od pristojnih gospodarskih in političnih društev. Kdor bi do sobote zjutraj vabila ne imel, naj se javi v našem tajni- štvu SDS, Cankarjeva 1. Vstopnice smo morali vpeljati iz razloga, ker so prostori v Narodnem domu majhni, in moramo gla- dati, da pridejo do prostorov v dvoranah predvsem naši somišljeniki in prijatelji. G- tozove dvorane, katere edina je še večja v Mariboru, žalibog nismo mogli dobiti, ker je že več let načeloma ne dajejo na razpo- lago za politična zborovanja. Oblastno taj- ništvo SDS.

* Umetno razburjenje «Straža». Vče- rajšnja «Straža» prinaša kar dva sbrbita polemična članka, ker je dobila Zveza kul- turnih društev za mariborsko oblast za ne- deljo 31. t. m. dovoljenje za polovično vo- žnjo svojim članom, ki se udeležijo njenega kongresa, na katerem se bo razpravljalo o predavanjih in prireditvah pod okriljem ZKD, kakršen kulturni zbor se je nedavno vršil tudi v Ljubljani. «Straža» se naj ni- kar nič ne razburja, temveč naj pogleda par svojih starejših števk, ko je dobesedno poročala, da je bila dovoljena polovična vožnja za političen shod za poslanca Že- bota od Maribora do Fale za njegovo zbo- rovanje v Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Po- tem si bo lahko prifrnila umetno razbur-jenje.

* Tujski promet. «Tabor» je uvedel za- nimivo anketo o položaju gostilniške in ka- varniške obrti v Mariboru in kako bi la- hko dvignili tujski promet po mnenju tuj- krogov. V nedeljski številki je podal last- nik «Velike kavarne» g. Klesič zanimiv od- govor, kjer povdarja med drugim potrebo modernega hotela, ker je gostinstvo — se- ve dobro — glavni faktor tujškega prome- ta. Mesto Maribor ima vse naravne pogo- je za letovišča in za zimski sport. — Tako g. Klesič, ki je gotovo strokovnjak in je tudi že kaj videl po svetu v tej stroki. Rav- no v tem pa smo v Mariboru vedno bolj

je najboljša za šivanje, vezenje in luknjicanje.

Dobi se v vsaki modni trgovini

Glavna zaloga pri

Djaković i Spiller,

Zagreb, Zrinjski trg 15.

1 Velikanski uspehi

2 tedna vse razprodano!

3 tisoč ljudi ostalo včeraj

brez vstopnic v beograjskem kinu „Colosseum“ ki že tretji teden predvaja največji film sveta

„MORSKI VRAČ“

na mrtvi točki. Dober hotel se nam obeta. Upajmo, da ga tudi res dobimo. Kdo pa se briga za vse drugo, kar rabi tujec in doma- čin, da sploh moremo govoriti o početkih tujškega prometa? Kdo bo šel v mesto, kjer se v polje niti skopati ne more pod solncem? Za plavarno je letos občina vo- tirala komaj malenkostnih 10.000 Din, če- prav se je lani dan na dan gnetlo v em ka- binji po 20 do 30 oseb. Vsi časopisi so o tej pereči remediuri ponovno in ponovno razpravljali. In zimski sport? Kljub pre- kratni okolici tik pri mestu se hodijo Ma- riborčani — kdor ima seve toliko denarja — sankat v Falo, ker se v Mariboru za to niče ne briga, ne občina in ne vseh 5 sport- nih klubov, ne tujsko prometno društvo, ne gostilničarska združba in nihče drugi. Na- gostilničarji so imeli še v nedeljo čez pol ri- bnička sneg in led razdrt, nepolit, kljub ostre- mu mrazu. Baje ni bilo delavcev, pa sto- kamo o akutni brezposelnosti. Zanimanje za drsališče je tudi rapidno padlo zadnji čas, ker pač manjkajo vse udobnosti. Do- čim so imeli v Ljubljani godbo na ledu, dr- salne telame, so morali drsati v Mariboru paziti, da si na zvezočih razpoklinah ne polomijo nog. Olepševalno društvo bi lahko ob event. nesreči trpelo ogromne odškod- ninske stroške. Nič manj vratolomno ne iz- gleda sankanje nad ribnikom. Ko bo ne- sreča tu, bo prepozno modrovati. Treba je pri- četi s sistematičnim delom in nekdo mo- ra podvzeti iniciativo. Poklicana je obči- na, na njenih ramah in prizadeh društvih leži odgovornost. Prednjačiti pa bi morali z iniciativnim in poizrtvovalnim delom v teh društvih tudi magistratni uradniki in ob- činski svetniki vseh stroj. To bo polagoma pritegnilo k sodelovanju tudi najširše kro- ge, posebno, ko se bodo pokazali uspehi. Dobra volja mora prelomiti sterilno trdičlo- jo!

* Iz žepa v žep. Za mariborsko občino opravlja večino voženj s svojimi konji po- žarna bramba proti plačilu. Vsi ed splošno pocenitve voženj je letos tudi občina zniža- la požarni brambi tarifo za te vožnje. S tem so se znatno skrcili dohodki požarne brambe in občina ji je morala v novem proračunu kaj so ga pravkar sprejeli, zv- fadi mestno subvencijo od lanskih 17.500 na 67.500 Din.

* Nepojasnjen strel na ulici. Včeraj ob pol 6. zjutraj je šel na kolodvor 17-letni tr- govski vajenec Konrad Uršič, zaposlen pri trgovcu Omerzi. Na Aleksandrovi cesti pred trgovino Koradžije je nenakrat počil strel iz zadel Uršiča v stegno. Krogla mu je pro- drla nogo. Prepeljali so ga v bolnico. Kdo je streljal, Uršič ni povedal. Počil pa je baje strel z okna bližnje hiše.

* Alkohol na cesti. Včeraj okrog 3. zju- traj se je vračal iz gostilne Vlahovič 41- letni mesarski pomočnik Fran Strasser. Na cesti je tako nesrečno padel, da si je pri padcu zlomil nogo.

Planinski ples

1. svečana 1926

pri Götzu

* Podkarpatska Rusija, ki je bila po prevratu priključena Češkoslovaški in ji dela velike škode, politično in materialno, je nam veličoma malo znana, posebno njene težnje prikl. Zato bo gotovo v korist vavkar, da se udeleži današnjega večera JCLipe ob 20. uri v Narodnem domu, kjer bo na polgaji šte- vilnih skopičnih slik govoril o podkarpatski Rusiji arhitekt g. Jofe Jelenc, ki bo obenem razkazoval to- di skopične slike iz dogodkov v Pragi po prevratu. To bo tem bolj zanimivo, ker je prelatelji tedaj sam bival v Pragi in je znan kot dobori govornik. Vstop je vsakomur prost. Sokol: Restavracijska dvo- palna.

Iz Prekmurja

Zdravstvena inspekcija. Dne 22. t. m. se je mudil v Murski Soboti zdravstveni šef dr. Katičič iz Ljubljane. Inspiciral je javno bolnico v Murski Soboti.

Imenovanje. G. vladni tajnik Forčesin, ki je bil pred kratkim imenovan k sreznemu poglavarstvu v Murski Soboti, je v torko 26. t.

Naši onstran granic

p— Smrtna kosa. V Matulji je umrl dno 24. t. m. posestnik Ivan Aničič. Pokojnik je bil veskosi poštenjak in vrl narodnjak. Njegov sin Josip je šolski upravitelj na Poljanu na Kranjskem. Blag mu spomin, za lučjo naše iskreno sožalje.

p— Delovanje «Legu» v Nabrežini. V soboto je priredila «Legu» v Nabrežini v postajni restavraciji predpustni ples. Italijansko poročilo naglašuje, da se je ob tej priliki zopet pokazala hvalažnost prebivalstva do «Legu» s številno udeležbo. V nedeljo bo v «Legu» rikoratoriju prireditev v korist zavoda. Nastopijo mnogi slovenski otroci.

p— Električna centrala v Solkanu. Pogajanja goriske občine s tvrdko Brunner so se končala. Gorica bo dobivala za odstop svoje koncesije in zemljišča električno energijo skozi 60 let. Brunnerjeva tvrdka da goriskemu mestu za dobo 60 let 150.000 lir v dobrodelne in vzgojne namene.

p— Umrl je gospod Josip Jurčič, zaslužni in dolgoletni član «Citalnice» pri Sv. Jakobu v Trstu. Naj počiva v miru!

p— Vokovi so se klatili pretekli teden tudi okoli Motovuna v Istri. Gozdni čuvaji so našli sledi volkov blizu vasi.

p— Dol in Ollica nad Ajdovščino imata skupno občino. Prebivalstva je okoli 2000. Soli sta dve in na teh je sedaj sedem učiteljev in učiteljic. Prebivalstvo je revno, večinoma so baltarji, pa je bilo v tej gorški občini v sedanjih dobi že nekaj bobenarjev prireditev, ki so jih hvalili Italijani. Moški si hodijo služiti kruh v Francijo. Nem tjo in še drugam. Škoda, da ni v občini izobraževalnega društva!

Dantejev pekel

Je uživilen na monumentalni način v veličinu „Maciste v peklu“

KINO „DVOZ“

Iz Celja

e— Prošnjo interesentov sreza Laško, na slovljeno na direkijo državnih železnic v Ljubljani v »Jutru« dne 24. t. m. za podaljšanje vlaka št. 614/621 do Celja, tudi tukajšnja javnost toplo podpira in apelira na merodajne faktore, da uvidijo resnično potrebo. Celjanom, ki imajo opravke v Ljubljani, je vlak ob 10. prekasen, ako se bo čelo že ob 12. vrnilo. Nasprotno pa je ves popoldan predolg. Z uvedbo omenjenega vlaka, ki itak že sedaj vozi do Zidanega mosta, bi bilo pomagano raznim dijakom, ki se vozijo odnosi in se radi vozijo k predavanjem. Vlak iz Zagreba, ki dosepe ob 15. v Zidani most, bi na ta način istotako dobil zvezo na obe strani. Menimo, da ugodni rešitvi ne nasprotujejo nikake prometne ovire. V Celju se nahaja kurilnica za opremo strojev, za vlakovno osebo se bo pa tudi našlo primerno prenočišče. Dvodirna proga, ki itak ni preveč obilježna, pa bo uvedba še enega vlaka prav lahko prenesla.

e— Za rezervne oficirje Drugo nadaljevalno predavanje za rezervne oficirje se vrši danes, kakor zadnji, ob 20. uri v Oficirskem domu v vojašnici Kralja Petra (Dobro trg). Udeležba je za vse rezervne oficirje obvezna, prosimo pa tudi vojaške točnosti. — Oficir celjske sekcije Udruga rezervnih oficirjev in rezervnikov.

TRIGLAVANSKI PLES

Celje 6. II. 1926.

Iz Trbovelj

t— Pred nadaljnjimi redukcijami delavstva. Na vlogo občine TPD, radi redukcije delavstva je za odgovorila s sledečim pismom: »Radi splošnega gospodarskega položaja in krize na premoženem trgu smo primorani spraviti naše proizvajalne stroške v sklad z nazadujočimi cenami naših proizvodov, ker smo morali odjemalcem v oddaljenih pokrajinah in tudi železnicam, našemu največjemu odjemalcu že znatno popustiti na cenah. Dokler je bilo mogoče, smo obdržali v službi iz socialnih ozirov tudi manj produktivne delavce in staroupukejence. Težak gospodarski položaj pa nas sili k temeljiti reviziji našega staleža nastavlencev, da si ohranimo konkurenčno zmogljivost, sicer bi nas razmere prisilile, ustaviti obrate na vseh rudnikih ali vsaj na revirjih in odpuštili velik del našega staleža in produktivnega delavstva, kar bi gotovo povzročilo še večjo nezadovoljnost in brezposelnost. Na vsak način bo potrebno izvršiti še nadaljnje redukcije, na kar se usojamo že danes opozoriti. Izboljšanje grometnega položaja staroupukejencev je stvar Pokojninskega sklada za rudarje: v ta sklad se steka 5 Din od vsake v Slove niji producirane tone premoga, odteglaj je že danes tako običen, da bistveno zmanjšuje našo konkurenčno zmogljivost napram rudnikom v drugih delih naše kraljevine, kjer ne poznajo te naklade.«

t— Omiljenje bede staroupukejencev. Pokrajinski pokojninski sklad za rudarje je razumel, da je posredovanje za zopetni sprejem staroupukejencev v delo TPD. izven pristojnosti njegove uprave. Pač pa se lo prizadeval upokojencem dovoliti v mesah dočeti zakona iz l. 1922 doklada k pokojninam, čim pošljejo prizadelet pokojninsko skemu zavodu potrdila, da so bili odslavljeni iz službe. Staroupukejence opozarjamo, da lahko to izvedejo po kraljevski organizaciji SDS. V to svrhu se naj vsakdo oglasi pri g. Goropščku v Trbovljah.

t— Nov most v Bevkem. Za novi most v Bevkem je prispevala občina 7648,25 dinarjev.

t— K povpraševanju občinstva radi ustavljanja brezvolja v Trbovljah in podaljšanja dijaškega vlaka Celje-Trbovlje izjavljamo da ni podala železniška direkcija še nobenega obvestila.

1.000.000 dolarjev
je stalo presnemanje scen na odprtem morju za volitve: „Morski vrag“

Vremensko poročilo

Ljubljana, 27. januarja 1926.

Kra opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padevine mm
Ljubljana . . .	7.	775.5	— 8.0	J. jug. zah.	10 megla	0
Ljubljana . . .	14.	772.3	— 1.9	Jug	10	0
Ljubljana . . .	21.	771.2	— 1.2	brezv.	4 (megla)	0
Zagreb	7.	773.7	— 2.0	brezv.	4 (megla)	0
Beograd	7.	773.0	— 1.0	„	3	0
Sarajevo	7.	775.5	— 2.0	„	10	0
Praga	7.	771.4	+ 3.0	J. jug. zah.	10 (megla)	0
Oruž	7.	769.8	+ 6.0	brezvetno	2 (megla)	0

Solnce vzhaja ob 7.25. zahaja ob 17.01, luna vzhaja ob 16.38. zahaja ob 7.12.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: V severnih Alpah negotovo, na zapadu najbrže južno. V južnih Alpah pretežno jasno.

Za LSK: Franja Naglas.
Za T. K. Skala: Vladimir Pirnat, Pavla Jesih.
Črta se za T. K. Skala: Tomaž Godec.

Smuške tekme v Kranjski gori

Jugoslovnski zimskosportni savez priredi v dne 7., 8. in 9. februarja v Kranjski gori velike smuške prireditve s sledečim sporedom:

7. februarja: 1. Smuška vztrajnostna tekma za prvenstvo Jugoslavije v letu 1926. na 30 km, na podlagi že objavljenega razpisa z edino izpremembo, da je prenešana tekma v Kranjsko goro;

2. Dunajska smuška tekma za prvenstvo Jugoslavije v letu 1926. na 6 km, sicer enako kot pod 1.)

3. Smuška tekma dam in gospodov za prvenstvo Slovenije v letu 1926. se vrši združeno s tekmi za prvenstvo Jugoslavije ter se prizna prvoplasiranemu tekmovalcu, ki je član v Sloveniji verificiranemu klubu, naslov prvaka Slovenije za l. 1926.

4. Vojaške smuške kvalifikacijske tekme oficirjev in podoficirjev, priključno tej vse saveznih nastavnikov v umetnem smučanju.

5. Mladinska smuška tekma dečkov do 12. leta na 2 km.

6. Nagradno izvajanje smuških skokov raz skalalnico v Kranjski gori, Skakalcu, ki doseže največ točk, se prizna častna kolajna.

9. februarja: 7. Zaključna tekma udeležencev III. vojaškega smuškega tečaja na 30 km. Tekmujejo oficirji in podoficirji. Vse te tekme se vrše po tekmovalnem pravilniku za smuške tekme JZSS. Podrobnosti razpisu bodo na razpolago v Ljubljani pri Savezu, v Zagrebu pri Zimskosportnem podsavezu, Nikolićeve ulice 4. v Beogradu pri Srpskem Planinarskem društvu v Beogradu. Vse prijave je vpslati do vključno 30. februarja na naslov Saveza preko pristojnih klubov. Tekme pod 3., 4., 5., 6. in 7. so prijavljene prosto.

V istih dneh razpisuje JZSS svoj letošnji skupni tečaj vseh smučarjev v Kranjsko goro ter poziva vse klube, da se udeležijo polnoštevno tega zletja ter propagirajo za zlet tudi med ostalimi smučarji. Stanovanja bodo poceni preskrbljena ter upa Savez dobiti pravočasno polovino vožnja z vseh postaj. — Tajništvo JZSS.

Službene objave LNP. (Seja u. o. z dne 20. I. 1926.) Sproča se obema MO. posebno pa se klubom mariborskega in celjskega okrožja, da se vrši v zmislu § 4. poslovnika za MO dne 31. januarja t. l. v Mariboru so stanek vseh klubov mariborskega okrožja, a dne 2. februarja t. l. se stanek vseh klubov celjskega okrožja. Sestanku smeta prisostvovati po dva delegata vsakega kluba, ki se morata izkazati s poverilnico, podpisano po klubovem predsedstvu in v kateri naj bo izrecno navedeno, kdo ima glasovalno pravico. Pozivljata se oba MO, da na sestanku opozorita klube svojega okrožja in da določita primeren lokal. Pričetek sestanka tako v Mariboru kot v Celju se določa na 10. uro predpoldne. Podsavezni delegat za Celje je g. ing. A. Struna, podpredsednik LNP., a za Maribor g. Kuret, I. tajnik LNP. Na sestanku se med drugim voli odbor za poletno sezono 1926. — Tajnik L.

Prvenstvo Jugoslavije v umetnem drsanju. Drsalne tekme za prvenstvo države se vrše prihodnje nedeljo 31. t. m. v Ljubljani na sportnem drsalšču SK. Ilirije. Pričetek tekem ob 9.30, višek dosežejo okrog 11. ure s prostim drsanjem, pri katerem sodeluje godba ZJZ. Kakor pri jubilejnih tekmah SK. Ilirije pretečeno nedeljo, bo vpleteno tudi v nedeljo v pregram nekoliko efektivnih točk prostega drsanja. Kdor je prisostvoval pretečeno nedeljo kranjskim produkcijam mojstra dr. Fuchs, ing. Bloudka ali dvojice gd. Urhandlić g. Švab, gotovo tudi ne bo opustil posetit pripravnostno tekmovalce v nedeljo.

Izredna glavna skupščina JNS se vrši 28. predkonferenca delegatov podsavezov na 24. februarja v Zagrebu.

Reprezentanca Češkoslovaške (amaterji): reprezentanca Portugalske 1 : 1 (0 : 0). V Oportu se je v nedeljo vršila nogometna tekma med češkoslovaško amatersko reprezentanco in reprezentanco Portugalske. Tekma je ostala neodločena z 1 : 1 (0 : 0).

Trimesečne nogometne počitnice na Madžarskem. V gotovih nogometnih krogih na Madžarskem se dela na to, da se za tri mesece na leto prepove odgranje nogometnih tekem. Sedaj pa je izšla naredba ministrstva, da se od srede junija pa do konca avgusta prepove vsaka javna nogometna tekma. Ali bodo te prisiljene počitnice koristile razvoju nogometa, je dvomljivo.

Lepe plavalne uspeha ameriških plavalcev javljajo iz Floride. Martha Norclius je plaval 300 yrdov v 4:02, 440 yrdov pa v 6:03.6. Ederle je sicer na obeh pregrah dosegla še boljše čase. Naravnost senzacijno nalca pa je čas, ki ga je dosegla Agnes Geraghyt v prsnem plavanju. Rekord na to progo je imela dosedaj Nemka Huneus z 1:29. Ako ne gre za transmijsko pomoč, je to naravnost fenomenalen uspeh.

Odlikovanja za italijanske nogometne sodnike. Tehnična komisija italijanskega nogometnega saveza je predlagala predsedstvu saveza, naj več nogometnih sodnikov, ki so se pri izvrševanju svojih funkcij stekli posebnih zaslug, odlikuje z zlatimi ali srebrnimi kolajnami.

Maškarnada na ledu. Na sportnem drsalšču SK Ilirije se vrši v nedeljo svetov maškarnada na ledu, ki obeta postati prava atrakcija za Ljubljano. Priprave so edinstveno prireditve s to polnim obse. Prostor bo primerno okrašen in sarsnost razkošno razsvetljen. Za razsvetlbo bo skrbela nemoma godba Z. J. Z. in mnogobrojne maske, ki so se prijavile svojo udeležbo. Da pa se interes za prireditve med drsalci šibolj dvigne, je SK Ilirija razpisal dve leti davil, in sicer eno za najlepšo masko in eno za najlepšo skupino. Predvideno pa je tudi eno darilo za najlepšo mladinsko masko. Občinstvo bo na razpolago dovolj prostora, kjer se bo moglo udobno odpošiti in okrepčati. Zanimanje za to, da Ljubljano povsem novo prireditve postaja od dne do dne večje, ter je prikažoval rekordno prost. Vstopnina k prireditvi bo ključ ogromna stroškov malenkostna ter bo snajala le 5 Din za osebo.

Nogometni trening SK Ilirije danes, v četrtek, točno ob 18.30 v Jahninih Nadelnik.

SK Ilirija. (Lahkotlačna sekcija). Reden trening se prične v petek 29. t. m. ob 18.30 v Jahninih Nadelnik. Obvezno za vse klane. Način. Izprave družinskih SK Ilirija. Ker je računati pri sezonski maškarnadi na ogromno pose, opozarja uprava drsalstva, da se p. a. občinstvo strogo drži navodil drsalcev, da pati na vso moč sidi. Pri prireditvi je najstrožje zabranjeno uporabljati konfeti in korljandole. Odbor.

Vremensko poročilo 27. t. m.

Kranjska gora ob 7. zjutraj: Temperatura — 6 C, barometer se dviga; brez oblačnosti; pišč, suh sneg 50 cm, sačinice ugodne. **Bohinjska Bistrica** ob 7. zjutraj: Temperatura — 9 C, snega 60 cm; za zimski sport zelo ugodno.

Gospodarstvo

Hmeljarjem

Kakor znano, nam je v Savinjski dolini peronospora že dve leti zaporedoma skoro popolnoma uničila pridelek poznega hmelja.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Zalcu smatra kot svojo dolžnost, da že sedaj opozarja hmeljarje na pretečo nevarnost ter pripravlja in ukrene vse, kar bo potrebno v obrambo proti novi boleznj na hmeljski rastlini — to pa tem bolj, ker ni izključeno, da se bo bolezen prej ali slej lotila tudi srednjearnega hmelja (goldinga), kar bi pač usodepolno bilo za ves naš hmeljski okoliš.

Po izjavi gosp. prof. Skoriča od šumarske in gospodarske visoke šole v Zagrebu bo potrebno hmeljske nasade škropiti — kakor v vinogradih trte — z raztopino bakrene galice in apna. Za prvo in tudi morda za drugo škropljenje bodo zadostovale navadne vinogradeške škropilnice. Za tretje in nadaljnje škropljenje pa morajo biti na vsak način druge škropilnice, s katerimi se bodo dosegali tudi 6—7 m visoki hmeljski vrhovi in hmeljske panoge.

Glede teh škropilnic se je Hmeljarsko društvo obrnilo na Savez hmeljarskih društev v Zalcu (CSR) ter prosilo, da se mu priporoča najboljša in najpripravnnejša škropilnica. Savez je tej prošnji drage volje ustregel ter priporočal škropilnico, katero izdeluje tvrdka Franc Nechvile, Wien V. Margarethenstrasse 98. Ta tvrdka izdeluje škropilnice na kolcih (kolesih) ter stane komad brez voznine in carine približno 2140 Din.

Glede galice se je društvo obrnilo na Kmetijsko družbo v Ljubljani, katera bo galico spomladaj prodajala pri vagonški naročitvi po 7.22 Din za 1 kg, pri manjši naročitvi pa po 8.75 Din za 1 kg v skladišču v Ljubljani.

Umetno bi bilo, da bi se škropilnice in galica skupno naročila potom Hmeljarskega društva. A. P.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (27. t. m.) ni poslovala zaradi praznika sv. Save.

Zagrebski tedenski sejem (27. t. m.) Dogon obilen. Kupovali so večinoma domači kupci, nekaj goveje živine pa se je nakupilo tudi za Italijo in nekaj svinj za Maribor. Cene so nekoliko nazadovale. Voli in ustala goveja živina so se pocenili za 50 par, svinje pa za 1 Din pri kg. Cene za kg žive teže: voli I. 9.75—11, II. 8—9, III. 7—7.50, bosanski I. 8—9, II. 7—8, III. 6—7, krave domače I. 7—8.50, II. 6—6.50, III. 4—5, bosanske I. 5—6, II. 3—5, junice I. 7—7.50, II. 6—6.50, junci I. 9—11, II. 8—9, bosanski 6—7, teleta 10—12, svinje, domače, mesne 11.50—12.50, pitane 13—14, sremške 12.50—14 Din. Krma: navadna detelja 100—150, lucerna 120—130, seno I. 100—120, II. 75—90, stisnjeno 80—85, slama 80—100 Din za 100 kg.

Dunajski svinjski sejem (26. t. m.) Dogon 15.661 komadov; od tega iz Jugoslavije 2269. Cene popustile za 15—20 grošev pri kg. Notirajo za kg žive teže: debele svlnje I. 1.75—1.85 (izjemno 1.90), srednje težke 1.60—1.75, kmetijske 1.55—1.75, stare 1.50 0.160, mesne 1.65—2 (2.05).

Dunajska borza za kmetijske produkte (26. t. m.) V Ameriki so se tečaji za malenkost okrepili. Ta čvrstejša tendenca je ostala brez učinka na dunajsko tržišče, kjer je bilo razpoloženje zelo mtrno. Cene so nagibale k nazadovanju. Notirajo v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg: pšenica; domača 41—41.50, madžarska potiska 46.50—48.50; turščica: 21.50—22.50; oves: domači 28—29.50.

Odpoved trgovinske pogodbe z Belgijo. Iz Beograda poročajo, da je vlada sklenila odpovedati sedanjo trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Belgijo. Gre za pogodbo ki je bila sklenjena med Srbijo in Belgijo v času vojne in ki je bila l. 1919. uveljavljena za vso Jugoslavijo. Trgovinska pogodba z Belgijo se bo odpovedala, ker ne odgovarja več sedanjim razmeram. Odpoved se bo izvršila potom belgijskega poslanstva v Beogradu in jugoslovenskega poslanstva v Bruslju.

Koliko je v prometu obveznic Vojne škode. V prometu se nahaja za 4.25 milijona Din obveznic Vojne škode. Ta svota predstavlja državni dolg, ki se mora amortizirati v 50 letih. Letni obrok (obresti in odplačilo) znaša 149.84 milijona Din. Od te svote odpade na obresti 105.16 milijona, na odplačilo pa 44.58 milijona Din.

Novo filmsko podjetje v Pančevu. V Pančevu se je ustanovila družba za filmsko industrijo, ki je že začela z delom.

Za hitrejšo odpremljanje blaga. V zadnjem času se vedno bolj množijo prikožbe iz gospodarskih krogov, češ, da posamezni železniški organi namenoma ovirajo hiter transport trgovinskega blaga. Zaradi tega je prometni minister Krsta Miletić ponovil naredbo, po kateri se vsem direktorjem po sarnenih železniških direktah da'e pravica, da z najodločnejšimi merami preprečavajo takšne primere in da svoje uradništvo, v kolikor se pregreši proti tej naredbi, najstrožje kaznuje.

Zanimanje Anglijo za našo državo. Po izjavah trgovinskega tajnika angleškega poslanstva v Beogradu se angleški gospodar skri krogi vedno bolj zanimajo za našo državo, za naše rudnike in druga podjetja, kjer bi mogli investirati svoj kapital. Oddelek za prekomorsko trgovino v Londonu pospešuje s svojo dobro organizirano informacijsko službo najtežje trgovinske odnose.

Proizvodnje olja v Dalmaciji. Po službenih podatkih se je proizvodnja v lanskem letu v vsej Dalmaciji od Krka do Kotora okrog 13.800 hl oljčnega olja. Pridelek je manjši kakor v letu 1924.

Imenovanje guvernerja Češkoslovaške narodne banke. Iz Prage poročajo. Predsednik češkoslovaške republike je podpisal dekret, s katerim je imenovan za guvernerja Češkoslovaške narodne banke dr. Pospíšil, višji ravatelj Prške mestne hranilnice.

Znižane cene za prostore na selmu v Lipskem. Naš generalni konzulat v Berlinu obvešča, da je odbor vselejma v Lipskem sklenil, da znatno zmlža ceno za razstavne prostore tehničnega oddelka na veselemu 1926.

Obtok novčanic v Rumuniji je znašal po izkazu 26. decembra 1925. 20.22 milijarde lejev.

Povišanje cen sladkorja v Rumuniji. Iz Bukarešte poročajo, da so sladkorne tvornice v Rumuniji povišale cene sladkorja za pol leja pri kg. Utemeljuje se povišanje s tem, da je zaradi vlažnega jesenskega vremena mnogo pese segnilo, zaradi česar so tovarne utrpel znatno škodo.

Stalna vzorčna razstava v Shanghaiju Posebna razstavna družba bo uredila v Shanghaiju (Kitajska) stalno vzorčno razstavo. Interesenti dobijo o razstavi točneje še informacije v Zborniku za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

27. januarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupciški zaključki). Vrednote: investicijsko 76 —78, Volna škoda 310—312, zastavni Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—202 (202), Ljubljanska kreditna 210—220, Merkantilna 100—104, Praštedlona 965—0, Kreditni 175—185, Slavenska 50—0, Strojne 0—125, Trbovlje 340—348, Večve 110—0, Stavbna 90—100, Sešir 115—120, (115). — **Blago:** les bukovni plohi, neobrobilni, 40, 50, 60 mm, I, II, III, večina 2.25 m, fco vag. nakladalna postaja 0—470; brusilni les, fco meja tranz. 0—220; hrastovi plohi, neobrobilni, od 2.50 m naprej, pa od 70 mm naprej, I, II, fco meja tranz. 1050—0; bukovni plohi, nežagani od 40 mm naprej, od 2.50 m dolžine naprej fco Postojna tranz. 500—0; hmeljevske od 6—10 m, 7 cm debele na spodnem koncu, fco nakladalna postaja 0—5; bukovna drva, suha, fco meja tranz. 25—0; brstovi plohi, od 80 mm napr. zdravi, od 2.50 m naprej in 25 cm šir. naprej, fco meja 1100—0; bukovni pragovi 14x24x2.0, fco meja 38.50—0; bukovni hlodi, od 30 cm naprej, od 2 m dolž. naprej, fco nakl. postaja 200—0; bukovno ogile la, fco meja 1 vagon 95—95, (95); hra stovo ogile, fco mela 1 vagon 82—82, (82); testoni proti ogledu, fco meja 2 vagona 540—540 (540); poljski prideleki: pšenica: baška, fco vag. nakladalna postaja 0—305, bamatska, fco vag. nakl. post. 0—300, domača, fco vag. prekmurska postaja 0—320; turščica: umetno sušena, fco vag. srem ska postaja 0—145, času primerno suha, fco vag. slavonska postaja 1 vagon 120—120, (120), času primerno suha, fco Jesenje 0—165, času primerno suha, fco vag. naklad. postaja 0—117, medijumska, fco vag. medijumska postaja 0—173, drobna, fco vag. prekmurska postaja 0—175; oves, srbski, fco Postojna tranz. 0—220; ječmen 66—67, par. Ljubljana 0—235; alda domača, fco vag. prekmurska postaja 0—265; rž domača, fco vag. prekmurska postaja 0—215; proso rumeno, fco vag. prekmurska postaja 0—215; otrobi drobni, pšenčni, fco vag. nakladalna postaja 0—125; ječice, zlatorumeni, fco vag. dol. postaja 250—0; gradbeni material: la portlandski cement »Salona - Tour, fco vag. Solin: v jutajših vrečah po 50 kg 0—40, v papirnatih vrečah po 50 kg 45, v sodih po 150, 180, 200 kg 52.50.

ZAGREB. Promet v efektih zelo slab. Slavski je poskočil od 150—155. Promet v Vojni škodi nekoliko živahniji. Premptno blago se je začelo trgovati po 312.5, a končalo je na 313. Za februar je bila trgovana po 285.5—286. — Ker je dinar v Carinju puustil je bila tendenca danes v početku na zagrebškem deviznem tržišču čvrsta in so vse devize poskočile. Narodna banka je intervernila v vseh devizah. Proti koncu sestanka so prispele vesti o ugodnejšem stanju dinarja, zaradi česar se je pojavilo več blaga in je tendenca neznatno popustila. Promet 5 milijonov dinarjev. Notirale so devize: Dunaj 793.16—803.16, Berlin 1343.7—1353.7, Budimpešta (zaključek 0.0794) Bukarešta 23.25—24.25, Italija izpl. 227.66—230.06, ček 0—228.7, London izplačilo 274.82 276.82, ček 274.62 in pol — 276.62 in pol, Newyork ček 56.32—56.92, Praga 166.95—168.95, ček 0—167.85, Švica 1090—1098, ček 0—1093.5; efekti: bančni: Eskomptna 121 —123, Jugo 107—109, Ljubljanska kreditna, zaključek 216, Praštedlona 964—965, Slavenska 50—52, Narodna 0—4250; industrijski: Sečerana 400—410, Slavski 150—155, Slavonija 42—43, Trbovlje 346—356, Večve 110—120; državni: investicijsko 76.5—77.25, agrarne 44—47.5. Volna škoda promptna 312 —314, za februar 284—286.

BEograd. Borza zaradi praznika sv. Save ni poslovala.

CURIH: Beograd 9.16, Berlin 123.425, Newyork 518.375, London 25.20875, Pariz 19.35, Milan 20.8975, Praga 15.35, Budimpešta 0.00726125, Bukarešta 2.24, Sofija 3.5625, Varšava 70.—, Dunaj 72.95.

DUNAJ: Devize: Beograd 12.4975—12.5275, Berlin 168.75—169.25, Budimpešta 99.27—99.57, London 34.46—34.56, Milan 28.53—28.65, Newyork 708.65—

Iz življenja in sveta

Viteški križec prve pariške plesalke

Gospodična Carlotta Zambelli, prva balerina pariške Velike opere, je te dni bila odlikovana z viteškim križcem častne legije.

Gospodična Zambelli je čudovita plesalka, plemenita koreografska umetnica. Ples je zanjo religija, saj pa je tudi pokleklo plesne umetnosti povsem mistično. David je plesal pred skrinjo zaveze in sveto pismo mu tega nikakor ne zamere. A tudi gospodična Zambelli plesče kakor prava svečenica Terpsihore. Njene močice se gibljejo neverjetno spretno, toda častitljivo. Zato pa je tudi bila odlikovana s križcem častne legije.

Gospodična Zambelli nikakor ni možno primerjati z onimi plesalkami, ki so frivole kakor njihove nogavice in ki plešejo samo zato, da bi užajale magnatov. Ona nikakor ne sklepa poznanstev in bratovščine z braziljskimi farmerji, ameriškim finančniki, holandskimi veletržci in drugimi valutarno podprtimi ljubitelji plesne umetnosti. Ne, gospodična Zambelli živi meščansko preprosto in ne zagrešuje kakih dvomnih valutarnih prestopkov. Zato pa je tudi bila odlikovana s križcem častne legije.

Gospodična Zambelli se tudi na ulici obnaša vrlo lepo in dostojno in priprosto. Voz se s podzemsko železnico, kjer bo srečala ljudi, ki pač nikoli ne gredo v Veliko opero. In gotovo bo mar siko občudoval njen križec v domnevi, da se je gospodična Zambelli izkazala v svetovni vojni, morda naravnost sredi strašnega ognja, morda tik za fronto kot požrtvovalna usmiljenka, in če bo kdorkoli tem nevednim občudovalcem razlomačil, da gospodična Zambelli sicer nima fronte za seboj, da pa je prva zvezda baletnega zbora, ne bo občudovanje nič manjše. Francozi vedo, da so premožni infanteristi v svetovni vojni ustvarjali čudeže s svojimi nogami, a zato vendar niso bili odlikovani s križcem častne legije, ki jo je Napoleon ustanovil za svoje junake. Nasprotno pa je križec častne legije bil podeljen že marsikateremu poskočnjaku — zakaj ga tedaj ne bi bila deležna tudi gospodična Zambelli, ki je resna prvostopna plesalka!

E, vidite, vse to so okolnosti, radi katerih je gospodična Zambelli prejela viteški križec častne legije! ... Tako vsaj ta senzacionalni pariški dogodek, prvi primer te vrste, glosira kronist pariškega "Journala", gospod Vautel, znan po svoji zdravi razumnosti in hladni ravnotežnosti.

Dve važni odkritji

Človek in električni valovi. — Izpopolnjeni telefon.

Moskovskemu profesorju Skrickemu se je posrečilo ugotoviti z eksperimenti v petrogradskem zavodu za elektrotehniko, da je človeški organizem dostopen valovom, kadar se nahaja v sferi elektromagnetnega polja. Še vedno, profesorju se je celo posrečilo izmeriti dolžino električnega vala, kateremu je posameznik dostopen. Njegovo odkritje ima baje dalekosežen pomen za biofiziko ter za fiziologijo.

Skrickij je s svojim odkritju predaval v moskovskem društvu radio-inženjerjev. Odkritje se mu je posrečilo takorekoč slučajno. Proučeval je vprašanje o sprejemajočem in oddajajočem aparatu ultrakratkih električnih valov. Pri tem se je pokazalo, da aparat, ki ga je sestavil eksperimentator sam, menjuje občutljivost, čim se mu približa človeško telo. Človeški organizem, ki se nahaja v elektromagnetnem polju, sprejema električne valove ter jih nekako transformira zopet oddaja vesoljstvu. Oddani valovi se lahko vlove v poseben aparat in njih sila se da izmeriti z galvanometrom. Pokizusi so pokazali, da vsak človek razpolaga z lastno dolžino električnih valov. Dolžina pa se večkrat menja in baš to vprašanje še ni natančno pojasnjeno.

Drugi profesor istega zavoda, V. I. Kovalenko, je iznašel pripravo za nov način telefoniranja. Njegova priprava sestoji iz dveh delov, iz navadnega telefona ter iz dopolnilnega aparata. Če hočemo govoriti, je dovolj, da se ozlasimo v mikrofon dopolnilnega telefona. S posebnim aparatom se dopolnilni telefon lahko spoji z običajnim telefonom ali pa se njegov govor, izvorjen v mikrofon, da reproducirati s pomočjo elektromagneta, nakar aparat, katerega je bilo telefonirano, neprestano ponavlja govor. Telefonski abonenti, ki bo odstopili z doma ter bo želeli vedeti, kaj so mu sporočili ljudje, ko ga ni bilo pri telefonu, bo samo pritisnil na gumb dopolnilnega telefona in slišal bo reprodukcijo besed, zapisanih na dolgi žici.

Kadar žica ni več za rabo, se obnovi s posebno strujo in zapisane beležke izginejo. Tudi to je mogoče doseči z enim samim pritiskom na električni gumb. Ko je ta proces končan, se žica lahko uporablja za nove razgovore. S senzacionalnim izumom profesorja Kovalenka se je že bavil vsesrski narodno-gospodarski kongres, ki je podvrgel iznajdbi temeljiti strokovni preiskavi. Pokazalo se je, da je izum praktično uporabljiv in koristen. In profesor je že dobil patent. Njegovi aparati bodo znatno izpopolnili današnje stopajo telefonske službe.

Čičonkov, morilec Daskalova

Kakor že kratko sporočeno, se je Čičonkov, morilec bivšega bolgarskega poslanika kmečke vlade, dr. Daskalova v Pragi, te dni v zaporu obesil. Sodišče ga je obsodilo radi zločina na 20 let ječe; bivšemu študentu je bilo te kazni preveč. Vzel si je življenje prostovoljno, ker se je zavedal, da ne bo živel tako dolgo, da bi lahko odsedel kazen.

O Čičonkovem se je posebno mnogo govorilo na jesen leta 1923. Dne 13. novembra 1923. se je moral zagovarjati pred praško poroto radi svojega zločina. Razprava pa je izpadla zelo čudno. Porotniki so morilca oprostili, kar je napravilo na vse pristaše Daskalova naravnost porazen vtis.

Kmalu nato pa je dobila policija povod za obnovitev procesa proti morilcu. Izkazalo se je namreč, da si je Čičonkov nadel ime Nikolov. Na podlagi dokaznega materiala je prišel morilec vnovič pred sodnike, in sicer se je moral tu zagovarjati pred vojnim sodiščem. Obsojen je bil na 20 let težke ječe in je takoj po obsodbi izjavil, da bo izvršil samomor. Sedaj je svojo obljubo res izpolnil in se prostovoljno preselil na oni svet.

Buren konflikt na cesti v Padovi

Italijanska Padova ima staro univerzo, ki je na glasu prav dobre visoke šole. Zato študira tam sedaj poleg doščinov (in slovenskih študentov) tudi lepo število tujih visokošolcev. Slovani so na zavodu seveda v znatni manjšini. Prošli teden pa se je pripetil v Padovi na ulici buren dogodek, ki je dal povod za stavko na univerzi. Italijani so namreč izvolili, da se je poljski dijak Heimann med vojno boril kot častnik avstrijske armade na italijanski fronti. Iz svoje vojaške prakse je Heimann vedel marsikaj zanimivega povedati in je rad zasmehoval bojazljivost italijanskega vojaštva. Baje pa je tudi sam dal umoriti več italijanskih oficirjev.

Vse to je dalo povod, da so italijanski dijaki na univerzi sklicali protestno skupščino. Shod se je vršil ob veliki udeležbi slušateljev in profesorjev. Našel se je celo neki Madžar, ki je za zboru izjavil, da se čuti madžarski narod popolnoma solidaren z Italijani. Po zboru je rektorat takoj razpustil visokošolski klub inozemcev na vseučilišču in zvečer so se pojavile na padovanskih ulicah demonstracije proti inozemcem, ki so prešle v ostre izgrede. Več tujerodcev je bilo pretepenih.

Demonstranti so bili tako ogorčeni, da so hoteli nastopiti pohod v Benetke, kjer so imeli namen demolirati konzulat poljske republike. V Fusini pa so se jim postavili po robu orožniki, ki so študentom onemogočili vkrcati se za Benetke. 30 razgrajčev se je takoj vrnilo, 120 pa jih je dospelo v Mestre, kjer so hoteli priti peš čez most v mesto. Toda policija je medtem razpostavila močne straže in zabranila tolpi naprej. Poljski konzulat v Benetkah pa je še vedno močno zastražen, a o usodi študenta Heimanna, ki je židovskega pokolenja, novice ne poročajo.

Trockij — filmski igralec

Neki filmski režiser iz Hollywooda opisuje sodelovanje sovjetskega komisarja Leva Trockega v dveh filmskih komadih. Bilo je pred nekaj leti, ko je filmska družba "Vitagraf" sestavljala dva filma iz življenja ruskih revolucionarjev. Za prvi film je bil določen naslov "Anarhisti".

Film je imel prikazovati življenje ruskih revolucionarjev. Režiser je dolgo izbiral primerne osebe in se ni mogel odločiti, koga bi vzel za glavnega igralca. Slednjič je pozval svojega sotrudnika ter mu naročil naj gre iskat med ruske emigrante take ljudi, ki bi lahko vstregli njegovim zahtevam. Ameriški filmski igralci se namreč nikakor niso mogli vživeti v vloge ruskih "anarhistov".

In res, režiserjev sotrudnik je šel na delo in se je kmalu vrnil. Pripeljal je seboj v filmski atelje več mračnih ljudi, ki so imeli tako markantne obraze, da se je režiser ko na prvi pogled navdušil zanje. Stopnja njihove civilizacije je bila zelo različna. Najboljši vtis med njimi je napravil žid Bronstein, sedanjí Lev Trockij. On je bil takrat v New Yorku korespondent ruskih revolucionarnih in socialistično orientiranih listov. Njegov zaslužek je bil skromen in prav rad je sprejel ponudbo za nastop v filmu.

"Anarhisti", med njimi Bronstein-Trockij, so za honorar petih dolarjev igrali tako realistično, da je leta 1905. ob priliki snemanja filma, "Zelja po miru", ki se tudi odigrava v ruski družbi, režiser "Anarhistov" vnovič prosil Bronsteina in njegove tovariše iz prvega filma za sodelovanje.

Tudi ta film se je zelo posrečil in Trockij je dobil za svoj nastop poleg

Silvestrova noč razuzdanega kneza

je naslov filma, ki bo očaral celo Ljubljano. Pri tem filmu bo igrala originalna ruska godba — balalaika. Parite na termin. KINO IDEAL.

dobrega honorarja tudi spričevalo, da je izvrsten filmski igralec. Najbrže pa bi danes plačali Trockega v Ameriki še boljše kakor pred kakimi 30 leti, če bi se dal posnemati za film ne kot igralec, temveč kot ljudski komisar in tribun sovjetskih republik.

Pet slonov na ulici

Pet težkih rilčarjev, ki jim je ostalo še dokaj divjosti v krvi, naenkrat na ulici, to ni šala! Zgodilo pa se je v Turinu. Tam je sedaj cirkus, ki ima pet slonov. Te dni se je prikradel v stajo za slone mlad pes, ki se je sprva mirno smukal okoli rilčarjev, končno pa enega vzgriznil. Da ne bi tega nikoli storil! Slon se je hotel maščevati nad pasjo paro in je ušel. Zdirjal je za psom na ulico, a hipoma so sledili razkačenemu prvakovi še ostali štirje tovariši.

To je bila panika! Vse je bežalo in se zapiralo v hiše in trgovine. Kdor je le mogel, se je izognil živalim v velikem loku. Ko so sloni uvideli, da so sami gospodarji položaja, so postali krotkejši. Eden izmed njih je vlomil neka hišna vrata in se napotil v klet. Stisnil se je pod stopnice in se tako trdovratno tiščal na enem mestu, da so ga morali izvléči na prosto z močno konjsko vprego. Trije drugi sloni so šli v neko hišo ter se napotili po stopnicah v stanovanja. Ali so ljudje vriščali! Posebno ženske so mislile, da jim bije zadnja ura. Toda preden je prišlo najhujše, so se že pojavili uslužbenci cirkusa in prisilili živali, da so se vrstile domov.

Najtežji je bil lov na petega slona. To je bil tisti, ki ga je ščene oklalo. Divjal je po ulicah vse križem in na okrog, da ga je lovila in krotila cela četa policajev, orožnikov in par cirkuških krotilcev. Z velikim naporom so ga naposled obkolili, zvezali in ga zopet odpeljali v cirkuško suženjstvo.

Izvršene plesne toalete zopet na razpolago

Modni atelje
MARIJE ŠARČEVE
Ljubljana, Kongresni trg 4

Starost zemlje

Kaldejski svečeniki so cenili starost naše zemlje na podlagi 6000 letnih opazovanj na 2 milijona 150.000 let. Ustvarjenje človeka sega po njihovem mnenju 170.000 let nazaj pred Kristovim rojstvom. Seveda so vse te njihove navedbe zgolj fantazije, istotako kakor Zoroastrove trditve, ki je okoli leta 1000 pred Kristusom cenil starost zemlje na 7000 let. Leta 1650. je sestavil angleški škof Uster kronologijo biblije in dospel do zaključka, da je bil svet ustvarjen leta 4004 pred Kristovim rojstvom. Iz religioznih ozirov ortodoksni Anglosaksi še danes verujejo, da je zemlja stara natančno 4004 leta plus tisoč devetsto toliko in toliko. V resnici je seveda ta številka smešno nizka. Datomeje ostavljajo po smrti za seboj peščenčveo ogradike, ki je tako neskončno majhno, da je treba 4 milijonov diatomel, predno napolnijo en kubični centimeter. In vendar se nahajajo pri Lampoe v Kaliforniji do 600 metrov debele plasti ostalin diatomel. Diatomelji izločijo na leto največ 2 milimetra debelo plast. Iz tega nujno sledi, da žive pri Lampoe diatomelje najmanj 300.000 let. Še na mnogo večja števila pridemo, če opazujemo doline, ki so jih vsekale reke v skalo, kakor na primer kanjoni Kolarada v Severni Ameriki. Brez dvoma je bilo za to potrebnih več milijonov let.

Do 19. stoletja se znanost še ni upala izreči svojega mnenja o starosti zemlje, ker je imela za eventualne hipoteze premalo podatkov. Šele v preteklem stoletju so našli dve bazi, na katerih se da vsaj približno presojati starost zemlje. Ena izmed njih se opira na kopičenje sedimentov, ki jih odlagajo reke v oceane. Ali izkazalo se je, da se to kopičenje drži z zelo različno hitrostjo. Do zanesljivejših rezultatov pridemo, če primerjamo celotno vsebino soli, ki jo vsebujejo oceani, z množinami soli, ki jo leto za leto dovajajo reke v morja. Vse te baze pa se nanašajo seve le na že ohlajeno zemljo. Tako smo dobili števila, ki se gibljejo med 3 in 1600 milijoni let. Na 1600 milijonov let je cenil starost zemlje že svoječasno Američan W. J. Mc. Gee, toda znanost njegovih navedb ni vzela resno. Danes se ta številka zdi precej prenizka kakor previsoka. Novejša raziskavanja se opirajo na radiologijo. Kakor znano, se uran izpreminja vsled svoje radioaktivnosti počasi v svinco. Danes vemo natančno, koliko časa je treba, da se znotraj množina urana pretvori v določeno množino svince. Če naletimo torej v kakem mineralu na uran in na svinco, ki se je pretvoril iz urana, lahko na tej podlagi izračunamo starost dotičnega minerala. Tako so dognali, da je ležišče urana pri Lusku v državi Wyoming staro 32 milijonov let. Pa vendar je to ležišče eno izmed najmlajših. Pri Portlandu v Connecticutu so našli ležišče urana, ki je staro 340 milijonov let. Tudi o tem ne moremo trditi, da stoji na višku starosti. V Ontariju (Kanada) je ležišče urana, koleza starost

cenijo na 1300 milijonov let. Verjetno je, da se nahajajo na zemlji ležišča urana, ki so stara celo dvakrat, morda tudi trikrat toliko. A še s temi neizmernimi številkami bi določili šele starost zemeljske skorje. Predno se je zemlja strnila, se je morala ogromno dobo nahajati v ognjenotekočem stanju, ko se je uran šele izločeval.

× *Bivši nemški cesar — prevajalec.* Nemški listi poročajo, da se je začel bivši kaiser Viljem v Dornu zadnje čase pečati s prevajanjem nemških člankov za angleške liste. Če ne bo s tem poslom zaslužil denarja, bo vsaj storil, da bodo ljudje o njem govorili.

× *Ponoven mrz v Italiji.* V Italiji je zopet nastopil velik mrz. Termometer je padel v Rimu zelo globoko pod ničlo. V Parmi je te dni iznašala temperatura 15 stopinj, v Piazzenzi pa 17 stopinj pod ničlo. Nekaj železničar v Milanu je zmrznil na progi.

× *Vojaški škof Zadravec odstopljen.* Kakor poročajo iz Budimpešte, je vrhovni poveljnik madžarske vojske odstavil vojaškega škofa Zadravca od službe, ki jo je opravljal doslej. Njegova odstranitev je naravno v zvezi s znano falzifikatorsko afero.

× *345 milj. nepotrebnega v zraku.* Angleški letalec Allan Cobham, ki se nahaja na poletu iz Londona v Capetown (Južna Afrika), je preletel črto od Udoia v severni Rodeziji do Abercorna pri jezeru Tanganyika v štirih urah. Dolžina proge znaša 345 milj ali 9600 kilometrov. Če bi moral napraviti to pot skozi puščavo, bi potreboval zanj vsaj mesec dni. Na poletu se ni pri-

petil pogumnemu letalcu niti najmanjši defekt. Stroji so delovali brezhibno.

× *Ekskomuniciran učencjak.* Tajni konzistorij v Rimu je izključil iz cerkve znanega cerkvenega filozofa in sociologa Ernesta Bonaiutija. Moč se je pregrešil zoper papeža s svojo doktrino in je ekskomuniciran do konca svojega življenja.

× *Umor odkrit po 36 letih.* V Wienpasingu na Nižnjem Avstrijskem je te dni umrl mesar Leopold Kolberger v starosti 78 let. Na smrtni postelji je poklical k sebi spovednika ter mu zaupal, da je pred 36 leti (leta 1889.) umoril vdovo Nežo Huttererovo, ki mu je gospodinjala. Mesar je imel z vdovo ljubezensko razmerje. Ko so se pokazale posledice ter mu je ženska očitala, da jo je zepeljal, ga je to tako razjarilo, da jo je ubil, razsekal njeno truplo na kos in jih zakopal. 36 let je čuval zločinec svoj strašno tajnost in šele ob koncu življenja ga je prisilila vest, da je obravnal s svojim dejanjem.

× *Nazadovanje tujkega prometa na Dunaju.* Dunajska statistika izkazuje, da je tujski promet v lanskem letu v primeri z letom 1924. precej nazadovale. Dočim je pred dvema letoma obiskalo Dunaj 330.000 tujcev, znaša število lanskih obiskov le še 312 tisoč.

× *Oporoka prijateljice živali.* Te dni so odprli v Londonu testament bogatkinje Martine Gradyjeve, ki je pred kratkim umrla. Pokojnica je zapustila okoli 200 milijonov Din društvom za zaščito živali. Velik del tega denarja je določen za pse in mačke brez gospodarja, ostala vsota pa za ptice in onemogle konje.

Socijalna politika

Starostno zavarovanje v Angliji

Lansko poletje je angleški parlament sprejel nov zakon o starostnem zavarovanju. S tem je izvedla sedanja konservativna vlada socijalno reformo, ki je po svoji velikopoteznosti enaka razširjenju državnega starostnega zavarovanja, katerega je izvršila leto dni prej delavska vlada. V naslednjem bočemo na kratko očrtali razvoj socijalnega zavarovanja v Angliji.

L. 1907 je bil uveljavljen delavski jamstveni zakon, po katerem je bil podjetnik odgovoren za neugode delavca. Šele leta 1908 je bil uveljavljen prvi zakon o starostnem zavarovanju, ki je uvedel državne starostne pokojnine z ozirom na višino eksistenčnih sredstev brez obveznih prispevkov. Ta zakon je bil izpopolnjen leta 1924.

Šele L. 1911 je bilo v angleški zakonodaji uveljavljeno načelo socijalne zakonodaje z zakonom za zavarovanje narod. zdravja, (National Health Insurance Act), ki določa zavarovanje za slučajne bolezni, invalidnosti in brezposelnosti. V to zavarovanje spadajo vse osebe od 16. do 70. leta, ki so v kakem službenem razmerju in katerih zaslužek ne presegata gotovne najvišje meje. Prostovoljno se morejo zavarovati tudi vse druge osebe pod 65 leti starosti, ki nimajo večjih letnih dohodkov kakor obvezni zavarovanci. Zavarovalnino plačujejo skupno delodajalci in delojemalci tedensko, država pa prispeva k vsakemu tedenskemu prispevku po 2 d. Iz teh prispevkov se pokrivalo stroški bolniškega, neugodega in materinskega zavarovanja. Zavarovanje proti brezposelnosti je bilo urejeno na enak način in s posebnim zakonom l. 1920, razširjeno na večje število oseb, ki šteje danes okroglo 12 milijonov delavcev.

Novo starostno in rodbinsko zavarovanje (Widows', Orphans' and Old Age Contributory Pensions Act) se nanaša na zakon o zavarovanju narodnega zdravja iz leta 1911 ter se razteza v splošnem na isti krog zavarovancev, ki jih je okoli 15 milijonov. Za to zavarovanje, ki tvorijo s svojimi ženami in otroci široko množico angleških delavcev in uslužbencev, se nanovo uvaja zavarovanje vdov in sirot, kakor tudi starostno zavarovanje med 65 in 70 letom. Po dospeji te starosti dobe zavarovanci določeno starostno pokojnino brez vsakih omejitev glede na druga sredstva, bivašče ali narodnost.

Vdova zavarovanja dobiva 10 šilingov tedensko, 5 s za najstarejšega otroka do 14. leta in 3 s za vsakega mlajšega otroka. Ako je vdova ob smrti moža nad 70 let stara in še ne prejema državne starostne pokojnine, jo dobi brez vsake omejitve. Sirote brez očeta in matere prejemo: najstarejši otrok do 14. leta 7 s 6 d tedensko, mlajši pa po 6 s.

Od starostne rente dobivajo zavarovani možki in ženske v starosti 65 do 70 let 10 s tedensko. Trdiko dobe v isti starosti tudi sopravnice, ki so same upravičene do rente. Ako je žena stara nad 70 let in trmaku, ko postane njen mož upravičen do rente, prejema tedensko 10 s državne starostne pokojnine.

Rodbinsko zavarovanje je stopilo v veljavo že 2. januarja 1926. Razširjeno starostno zavarovanje stopi v veljavo 2. januarja 1928. dreedanje omejitve pri dovoljevanju državnih starostnih pokojnin pa odpada 2. julija 1926. Omeniti je treba, da lahko zahtevajo zavarovani možki in ženske, ki dosežejo 70. leto starosti pred popolnim uveljavljenjem starostnega zavarovanja, od 2. julija 1926 dalje brezposelno starostno pokojnino.

To starostno in rodbinsko zavarovanje bi sicer sedanja konservativna vlada in finančna politika Angleže seveda ne bilo izvedljivo brez občutnih omejitev v veljavni starostni in rodbinskega zavarovanja. Predvsem ne spadajo pod ta zakon deloma ravno tako potrebni delavski stroji, za katere po zavarovalnem zakonu iz l. 1911 zavarovanje ni obvezno. Nadeje moremo vdove zavarovancev, ki so umrli pred uveljavljenjem zakona, zahtevati preskrbnino, ako imajo otroke pod 14 in pol leta staro-

sti. Končno pa se morajo zavarovalne premije plačevati n. pr. pri starostnem zavarovanju najmanj 5 let in se morajo izpolniti tudi drugi pogoji, da se pridobi pravica do rente.

Ker se je prispevek za bolniško zavarovanje iz l. 1911 vsled omejitve njegove veljavnosti do 65. leta starosti mogel nekoliko znižati, znaša dejanski povprek tedenskega prispevka zaradi uvedbe novih zavarovanj samo 8 d za moške in 4 d za ženske ter ga plačujejo od 4. januarja 1926 v enaki meri delodajalci in delojemalci. Državni prispevek je za prihodnjih 10 let določen na letnih 4 milijone funtov ter se vsakihi deset let nanovo določa. Po preteku vsake dekade se more zvišati tudi prispevek delodajalcev in delojemalcev.

Skorajšnja uvedba angleškega starostnega in rodbinskega zavarovanja je mogoča seveda samo na ta način, da se prispevki mlajših zavarovancev uporabljajo za plačilo rent za onemoglo, vdove in sirote. Zavarovalno-tehnični prvotni primanjkljaj je vlada ocenila z ogromno vsoto 746 milijonov funtov. Obremenitev države za obstojanje tega deficita se cenil na letnih 20 milijonov funtov. To so ogromni zneski, ki postanejo za državo znosni le na ta način, da pridejo do uresničenja šele tekom let in da bo med tem stopnja nazadovale plačevanje pokojnin vojnim invalidom in njihovim sorodnikom.

Brezposelnost na Dunaju. V Avstriji brezposelnost stalno narašča. Tako je na Dunaju od 1. do 15. t. m. naraslo število brezposelnih od 91.706 za 3411 na 95.117. Prišli pa je treba tudi oni, ki so prejeli v tem času izredne podpore za brezposelnost in katerih število je naraslo na 4819. Skupaj je torej na Dunaju 99.936 brezposelnih, ki prejemaajo podpore, ako pa prštelemo še one, ki podpre ne dobivajo, jih je gotovo mnogo nad sto tisoč. Zanimivo je, da je brezposelnost najbolj narasla v oblačilni obrti. V splošnem neugodna zimska sezona je minula, pomladanska pa se še ni prišla. To velja skoro za vse panoge oblačilne industrije, ki vedno bolj izgubiva odjemalce v inozemstvu. Število brezposelnih v oblačilni obrti je skoro že večje kakor v stavbi obrti in se približuje številu brezposelnih v kovinski industriji, dasti je kovinska industrija na Dunaju znatno večja kakor oblačilna. Kovinska industrija izkazuje novo nazadovanje v zaposlenosti, v čevljarstvu in sedlarski obrti je položaj ravno tako slab kakor v oblačilni, v lesni industriji je na Dunaju nad 5000 brezposelnih, položaj se je poslabšal tudi v grafični obrti in kemični industriji. Gospodarski položaj Dunaja torej ni rožnat.

Deportacija iz Zedinjenih držav. Izsejenski komisariat v Zarebavi javlja: Navzlic vsem opominom, je še vedno polno ljudi, ki mislijo, da se pride z lahkoto iz katke sosedne dežele v Zedinjene države. Naši ljudje preradi verujejo brezvestnim agentom. Na tisoče ušibotapljenih izselencev je bilo že družni ali tretji dan po prihodu v Zedinjene države aretiranih. Kdor pride nezakonito, zapade deportaciji. Vsi stroški potovanja so izgubljeni. Posebno hudo je za tiste, ki se ne opreči. Deportacijsko potovanje se ne opravi takoj. Mnogo ljudi pride v zapor radi prekršenja ameriških zakonov, drugi morajo čakati, da služijo sodišču kot priče proti agentom. Mesece in mesece, nekateri morajo čakati na deportacijo celo leto. Lani je bilo deportiranih 9.495 oseb, med njimi 244 Jugoslovenov s Bolgari vred.

Kupite 1 nar

nogavice z žigom in znakom (rečeno, modro ali zlato)

„ključ“

da se prepičate, kako en par traja kakor štiri par drugi. Dobivajo se v prodajalnah. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene. —

Sokolstvo

VIII. vsesokolski zlet v Pragi

Prijave za vsesokolski zlet v Pragi

S hitrimi koraki se bližajo času, ko se bo treba pripraviti na pot na vsesokolski zlet v Prago. Pot bo dolga, delo resno, zato treba tudi točnih priprav, da ne pride na vrst na nos vse v zadnjem trenutku. Jugoslovanska sokolska ekspedicija mora nastopiti v Pragi tako, da bo lahko s ponosom kazala na svojo sokolsko vzgojo. Ne bo lahko delo organizirati in urediti potrebno število vlakov in vse ostalo, da bo sokolsko članstvo ugodno potovalo in pravočasno dospelo v Prago, zlasti, ker gre naša pot preko tuje države. Treba izposlovati za nas je udeležniki znano vožnjo v treh državah, preskrbeti potne liste in jih pustiti vidi drži od dveh inozemskih oblasti. Vse to da mnogo dela in intervencij, ki so pa mogoče le tedaj, ako imamo pred seboj vsaj približno število udeležnikov. Gotovo je tudi, da bodo potovali Sokoli iz južnih krajev preko Ogrske, ker je zanje tam bližje, torej bodo pogajanja tudi z ogrskimi oblastmi in železnicami. Kdor premišli vse to bo uvidel, da organizacija naše ekspedicije v Prago ni tako malenkostna kakor izgleda na prvi pogled.

Bratje in sestre, da olajšate delo in prave za udeležbo na vsesokolskem zletu v Pragi, izpolnite takoj svoje dolžnosti, ker boste sicer sami krivi raznim oviram in ne prikljam.

Prva vaša dolžnost pa je, da se nemudoma prijavite pri svojem društvu, ako ste se odločili za Prago. Nihče naj se ne izgovarja, da je še časa dovolj. Da, res je, za posameznika je časa še dovolj zadnji teden, da si pripravi potrebne reči, predno gre na pot, toda za nas, ki nas bo nekaj tisoč, pa je treba večjih in skrbnejših priprav, zakaj urediti zadnji teden poseben vlak, ni lahka stvar, pač pa nemogoča.

Vsi, ki ste se odločili za Prago, ki imate zagotovljena denarna sredstva in čas, se javite takoj. Rok za prijave je sicer že pretekli, toda do 1. februarja t. l. imate še vedno priliko, da se v svojem društvu prijavite. Ne odlašajte, zavedajte se, koliko nepravilnosti vsakdo, ki ni točen. Koliko trpi na nečisto in površnosti posameznika celotna organizacija in koliko dela da do sokolskih funkcionarjev, ki iz ljubezni do stvari žrtvujejo svoj prosti čas tudi za vas.

Društveni odbori naj skrbijo, da se prijave takoj odposljejo in naj jih ne zadržujejo doma. Naš aparat mora točno funkcionirati, zato so zopet odgovorni društveni in župni odbori. Torej pozor in na delo!

Priglašeni 90.218 članov in 34.741 naraščaja

Razen dveh so že vse župe ČOS poslane zletnemu odboru zglasilne pole, iz teh pol je razvidno, da bo VIII. vsesokolski zlet v Pragi s 90.218 članov in 34.741 naraščaja. Vsi, ki so se prijavili, so bili razdeljeni v 11. razred, razred ženskega članstva, večji. Moških članov se je prijavilo 59.573 (l. 1920. jih je bilo 52.582), ženskih članov 30.645 (l. 1920. pa 33.628), pri naraščaju moške dobe 17.461 (l. 1920. 16.582) in ženske dobe 17.280 (l. 1920. 13.935). Od 51 žup in 2373 sokolskih društev se je prijavilo za VIII. vsesokolski zlet 90.218 članov.

nov odnosno članice (l. 1920. je bilo priglašeno 86.549), in 34.741 članov sokolskega naraščaja (l. 1920. 30.477). Skupno število priglasenih udeležencev znaša torej 124.959. Prirastek v primeri s VII. vsesokolskim zletom znaša 3669 članstva in 4264 naraščaja. Omeniti je treba, da je število članstva v primeri s l. 1920. padlo. Moškega članstva se je prijavilo več, ženskega pa manj. Zletni odbor upa, da bo žensko članstvo še pravočasno izravnalo to diferenco. Pri telovadbi nastopi 19.212 moških in 16.793 ženskih članov. V primeri s l. 1920. se je število telovadcev znižalo za 6455. Za spreved po mestu se je prijavilo doslej 29.017 moških in 3685 ženskih članov. Na VII. vsesokolskem zletu so šle Sokolice v telovadnih krogih tudi v sprevedu, kar letos ne bo dovoljeno.

Za stanovanje je prosilo 38.862 moških in 2.368 ženskih članov, t. j. 59.230 članov odnosno članice in 26.651 moških in 13.250 ženskih deca. Skupaj torej 85.881. Slavnostni zletni odbor se je obrnil na praško prebivalstvo s pozivom, naj mu gre pri iskanju stanovanj na roko. Tujece bo treba spraviti pod streho najmanj 120.000. V predzletnih dnevih (4. in 5. junija) se bo vršil javni nastop srednjekolskega dijaštva. Udeležba je prostovoljna. Doslej se je prijavilo za nastop 13.500 dijakov in dijakin. Stanovali bodo v telovadnicah praških srednjih šol, deloma pa v vojašnicah. Stroški za VIII. vsesokolski zlet znašajo po dosedanjem poročanju 12.700.000 Kč. Stavbni odbor zahteva 7 milijonov, stanovanjski 2.500.000 Kč. Vstopnina bo glede na velike stroške zvišana. Lože bodo po 150 do 200 Kč, sedeži na glavni tribuni 80 do 100 Kč, na stranskih tribunah 60 Kč, stojališča na glavni tribuni 20 Kč, na stranskih 15 Kč. Sokolski naraščaj ima polovično vstopnino.

Največjo pozornost zbujajo v češkoslovških sokolskih krogih še vedno vprašanje udeležbe Bolgarov. Jugoslovanski Sokolski Savez nima, kot znano, nič proti temu, da se povabi na zlet tudi bolgarski Junaki. Letošnjega vsesokolskega zleta se namerava udeležiti tudi italijanski gimnazisti iz Milana in Genove.

Sokol v Kamniku. Na obnem zboru Sokola Kamnik dne 9. t. m. je bil izvoljen sledeči odbor: starosta dr. Rihard Karba, podstarosta Rudi Potočnik, načelnik Jakob Smeraj, načelnica Magda Rajšp, prosvetar inž. Franjo Kočvar, tajnik Drago Terpine, blaginjak in matrikar Rudi Potočnik, v. odbor pa: ing. Srečko Bonačič, Julij Čenčič, Hribar Franc, Ziger Ljudevit, Koželj Maks in Kumer Pepca. Namestnika Silve Homar in Zinka Hrovatova.

Sokol v Brečah. Sokolsko društvo v Brečah je priredilo 23. januarja v Narodnem domu svoj občni zbor, ki se ga je udeležilo precejšnje število članstva. Br. starosta je uvodoma pozval k intenzivnejšemu udeleževanju, bodisi v telovadnici, bodisi zunaj na posebnih funkcijonarijih so izbrali poročali o svojem delu. V nasledstvo so bili izvoljeni: starosta br. dr. Josip Zdošek, podstarosta br. Josip Boecio, načelnik br. dr. Ivan Vidmar, načelnica sestra Marica Zagar, predsednik kulturno-prosvetnega odseka br. Stanko Praprotnik. Odborniki so: br. Ivan Vidmar, Janko Vizjak, Jože Pogar.

čar, a. Savica Šuligoj, namestniki: br. Ivan Poteko, a. Jožica Vidmar, preglednika računov: br. dr. Vojteh Hočvar in br. Rudolf Starkl, zastavonoša br. Nace Poljanšek, namestnik br. Franc Zorko. Ob zaključku je brat starosta priporočal članstvu, naj se resno pripravi za praški vsesokolski zlet in zaključni občni zbor. — Zdravol!

Telovadno društvo »Sokol« v Semicu

ima svoj 15. redni občni zbor v nedeljo, dne 31. t. m. ob pol 3. popoldne pri br. Bukovcu v Semicu. Za vse člane in članice obvezno, vabijo pa se tudi vsi prijatelji Sokola. — Zdravol!

Darovi za Tabor

Zbirke in nabiralniki: Zbirka 10 tisoč Din; zbirka društva pisarne 200.50 Din; zbirka polje br. Cota 1075 Din; uradno Mestne bratovščine 500 Din; Botana Marolt 500 Din; Sokolsko društvo 500 Din; nabiralnik gostilne Oinkole 500 Din; nabiralnik gostilne Bonar 278.75 Din; novomeški Sokol 80 Din; Ivo Metlika, Kočevje, 70 Din; Derila in kamni: Velimirova gora 2931 Din; 3 veliki kamni: br. Srečko Potnika 290 Din; neimenovan 2700 Din; neimenovan dva velika kamna 2000 Din; gerent Turka kot honorar za december 2000 Din; Gerak in Comp. 1500 Din; gospodarski odsek Sokola 1.141 Din, 1200 Din, 1900 Din ter 800 Din; neimenovan za veliki kamen 1000 Din in dr. Jernej Dvornik 1000 Din; J. Rakovec 197.60 Din; Sokol Charago (Dol. 12.35) 767 Din; neimenovan 600 Din; po 500 Din: br. dr. Svigelj, br. Leopold Grünfeld, neimenovan, br. Josip Klepac in Josip Bernot; Matej Hedec dvakrat po 200 Din; brat dr. Krejčič 372 Din; br. Rajko Turk 200 Din; po 200 Din: prof. Polovik, Kočevje, prof. Lavre mesto vema pokojemca Jeronima, dr. Marija Filipan ob priliki godovanja, Josip Puh dva mala kamna, br. Miroslav Ambrožič, br. Leopold Rjavce in Rudolf Sakelja; po 100 Din: br. Dergane in Span, br. Emil Mora, gospod Lendek ml., br. Miroslav Repovž, br. Frano Medle, Anton Dolenc, sobotinski Redelj, br. Petrovič, Ojsek, Sula Ranova, Pol. Manica Roman, arb. Kosterparija, mag. ph. Hinko Britli, Ljilja, Viktor Rohac, Josip Kruger, Leopold Hammer, Ivan Jakopič; br. dr. Pavel Škaberne 60 Din; po 50 Din: br. Janka Plegar in dr. Anton Stuhel; br. Janko Zunger 48 Din; demokratski kmetijski klub 44.25 Din; Mikič, Ojsek, Sula Ranova, Pol. Manica Roman, arb. Kosterparija, mag. ph. Hinko Britli, Ljilja, Viktor Rohac, Josip Kruger, Leopold Hammer, Ivan Jakopič; po 20 Din: neimenovan, br. Rajko Turk in Franc Zorko; M. Turner 10 Din.

Vsem darovalcem ponovna, iskrena zahvala! Odbor.

Dopisi

BLD. »Slovenec« je v torek dne 26. januarja priobčil dopis, ki se peča z mojim županovanjem. Dopis izhaja iz širokega kroga onih sedmih Bledcev, ki so poslali na stanek, sklican od občine Bled, zdravniške komisije in prometnega društva na Bledu, nekak ugovor proti zdravniškim taksam.

V ugovoru se izgovarjajo na visoke zdravniške takse, da bi dva ugovornika bolje storila, če bi najprej pometla pred svojim pragom in znižala previsoke cene v svojih podjetjih. Dopisnik se pritožuje radi preureditve parka, naprave betonskih skarp, plotov in trotoarjev, da bi občinski odbor na predlog prometnega društva in zdravniške komisije vse te naprave večinoma soglasno sprejel. Vsakemu občinskemu odborniku je bilo svobodno, da izrazi proti tem predlogom svoje utemeljene pomisleke; ne mrem ničesar, ako so bili ugovorniki pregledovani oziroma so celo ugovorniki sami glasovali za določene predloge. Ako je »Slovenec« dopisnik o blejskih razmerah poučen, mora vedeti, da nimam kot župan s pravicami »razglednega stopa« ničesar opraviti, kakor tudi ne občinski odbor. Postavilo ga je prometno društvo na svojo inicijativo in stroške. Občina Bled ni prispevala k zgradbi niti pare, nasprotno

pa je računala vplačilo vodovoda kot vsakemu drugemu Bledcu. Dopisniku torej ni treba javno lagati in mene spravljati v zve, zo s tem stolpom; dostojen človek se bo pod svoj dopis pač podpisal, da vsakdo ve, s kom ima opraviti. Ako mu pa blejske razmere niso dosti znane, naj opusti brezimno dopisovanje in naj se ne vrtva v stvari, ki jih ne razume. Pošten človek pove svojemu nasprotniku lice v lice, kar mu ni všeč, tako da ga napadeni lahko tira pred sodišče, da se dokaže resnica. Splošno namigavanje, da ne uživam simpatij na Bledu, me ne more zadeti, ker pri moji izvolitvi niso odločali simpatije ugovornikov, od katerih je sam eden volilec, dočim drugi, bodisi radi inozemskega državljanstva, bodisi iz sodno ugotovljenih zakonitih razlogov pri volitvah niso smeli sodelovati. Sploh pa spadajo taki očitki pred pristojno forum, to je pred občinski odbor, v javnost pa le, če jih objavi dopisnik pod svojo osebo odgovornostjo. Sicer pa očitane naprave Bledu niso prinesle doslej nikake škoda. Pač pa so mu neljemno škodovali tisti, ki izrabljajo kratko poletno sezono z neupravičenim navijanjem cen in izkoriščanjem, ter spravljajo s tem Bled — biser naše kraljevine — v slabo ime kot eno najdražjih zdravilišč — potem pa svojo krivdo zavračajo na zdravniške takse in razne druge preteveze, da bi na ta način skrilili svoje sebično in škodljivo početje, ki utegne Bled v najkrajšem času uničiti. Dopisnik in njegovi somišljeniki naj preberejo znano brošuro dvornega svetnika dr. Andreja Ferjančiča, v kateri dokazuje, da bo draginja in nepriemljeno navijanje cen ter izkoriščanje gostov spravilo Bled kmalu na rob propada. To se torej ne bo zgodilo sled izvršenih ukrepov blejskega občinskega odbora, temveč vsled brezvestnega postopanja onih Bledcev, ki vidijo v vsakem sezonskem gostu le dobrodošel objekt skrajnega izkoriščanja s previsokimi cenami stanovanj in preskrbe. — Župan: Ivan Kenda.

ŠKOPJA LOKA. Dne 3. februarja, na dan sv. Blaža, se vrši vsakoletni sejem. Pričakovati je, da bo sejem dober, ker se je prijavilo že dokaj kupcev. Kmetovalci se opozarjajo, da priprave svoje živino v kar največjem številu. Priženite posebno ovce, ker je bil ta sejem že v prejšnjih časih splošno znan kot sejem za ovce.

RADOMLJE. V nedeljo 31. t. m. ob 3. vzpizori naše društvo komedijo »Volkašin«, spisal Fr. Milčinski. Odbor vabi k čim številnejši udeležbi.

KAMNIK. Sokolsko društvo priredi dne 13. februarja ob 8. zvečer v vseh prostorih društvenega doma veliko maskarado s plesom in raznovrstnim sporedom. Ker je ta prireditev edina te vrste v našem mestu, pričakuje odbor polnoštevilne udeležbe.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Najlepša prireditev letošnjega predpusta v Šmarju je bil lovski ples, ki se je vršil 16. t. m. pri Habjanu. Vojška godba je mojstrsko zaigrala celo vrsto koncertnih komadov in pozneje neumorno za ples. — Vsi sloji našega trga brez razlike stanu in strank so telovaleli v poirtvovalnosti, posebno pa naše dame, ki

so v raznih šotorih stregle. Obiskali so nas tudi lovski tovariši od blizu in daleč in s tem pokazali, da razumevajo pravo lovsko prijateljstvo. — Tudi gmeten uspeh je krasen, kajti 1500 Din smo izročili sokolskemu vodstvu za revne šolske otroke naše osnovne šole. Še enkrat lovška hvala vsem! — Dr. H.

LITUA. V nedeljo 31. t. m. priredi tukajšnji Sokol kot zaključek plesnih vaj »Čajlanko s plesom«. Vstopnina Din 5. Pričetek ob 20. uri. Članstvo in prijatelji društva najviljudneje vabljeno. Odbor.

GOMILSKO. Bratstvo na Gomilskem priredi dne 2. februarja ob 3. popoldne v Gaslinem domu igro »Posestrimi« v 4 dejanjih. K občni udeležbi prijazno vabi odbor.

MALA NEDELJA PRI LJUTOMERU. V torek 26. t. m. je ugledni rodbini posestnika Vincenca Mihalčiča v Bučkovih umrli 17-letna hčerka Pepica Mihalčič na sušici. To je tekom enega leta že drugi težki udarec v tej rodbini, ker še ni minilo leto dni, odkar je na isti bolezni že umrla ena hčerka. Težko prizadeti napredni rodbini naše iskreno sožalje!

KOČEVSKA REKA. Nedavno je osrečilo Kočevsje s svojim obiskom klerikalni poslanec g. Škulj. Priporočal je marsikaj, čemur bi se dalo ugovarjati, toda načelnimo za enkrat samo vprašanje, ki nas najbolj zanima. Slovenci tukajšnje fere smo se obrnili dne 1. oktobra 1925 na škofijski ordinarijat s prošnjo, naj namesti namesto dosedanjih dveh nemških duhovnikov vsaj enega Slovenca in da naj bi se cerkveni odbor vršili v isti meri v slovenskem in nemškem jeziku. Dobili seveda nismo niti odgovora. Zakaj ne, ostane za enkrat tajnost ordinarijata. Mi pa si lahko predstavljamo popolnoma jasno sliko. Kako bo ordinarijat zastopal slovenske koristi, ko g. Škulj na vse kriplje brani interese Kočevsjarjev. On je očitno prepričan, da se godi Kočevsjarjem krivica, ako se jim ne dovoli zatirati slovenskega življa v oni meri, kakor jim je dovoljevala to bivša Avstrija. Pogledati je treba samo matične knjige in vsakdo bo takoj videl, kako so Kočevsjarji fabricirali Nemce. Takrat g. Škulj ni hotel videti raznih »Itsehev«, pač pa se zanima zanje sedaj, ter jim namreč, da se jim godi velika krivica, katero bo baje on odpravil. Za naše sorodjake pa je seveda gluh in slep. Oni, ki se niso prodali nemškemu molohu, so prosili, naj bi se propovedovala božja beseda tudi v njihovem jeziku. Tudi cerkvena oblast molči, ker vidi v tem zatiranju Kočevsjarjev. Zanimivo je, da g. Škulj pri nas še nikdar ni vprašal za željo in potrebo Slovencev, pač pa vedno naglašava, kako skrbi za »trpince« Kočevsjarje. Njegova dolžnost bi bila, da nas podpira v naši stremeljnosti, kajti sicer bomo tudi brez njega in mimo njega znali najti pota in sredstva v dosega naših težeh. Da pa ne pride v kak neprimerno zapletenje z oblastmi, ki jih servira Kočevsjarjem, na se potolaži z obvestilom, da so se inspiratorji tega gibanja že obrnili za odpravo teh nedostatkov na osebe, v katere imajo popolno zaupanje.

Kratek, črn klavir
dobro ohranjen, ceno naprodati. Naslov pove uprava »Jutra«.

Orjuna, napreji!
korajzno s petjem. Oj Doberbo, Vrgled se povra, Korajzno narodne pesmi in drugi slovenski pesniki v gramofonskih ploščah, dalje posnetki najnovjših modernih plesov, se dobe samo v tovarniških zalozhnicah pripravih anekdotičnih gramofonov A. Rastberger, Ljubljana, Tavcarjeva 3. Srečan vseh slov. posnetkov zastojni in franko.

Dopis
»Oboževatelji 3333«
želja bi vedeli, kdo je pošiljal lepiti kar. 1926

Gorske vile
po ljubljani hrepenenje, kajko daj, ki bi spaval v vilavi in jim z ljubavjo odčlenile večno pomlad! Ljubljani. Na upr. »Jutra« »Jacinca« (medicinski), »Zvezdica« (medicinski in čustveni), »Zlata« (umetniški) in »Učitelj«.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Zentive
Gospodična
vsestranska izobražena in jedne znanstvenosti, ki bo imela potrebno opravilo, se fell poročiti z dobro situiranimi gospodini od 35-40 let starim. Le resne, razsodljive dame pod »Jani« cilji na političnost »Jutra« v Mariboru.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Čebri

Vulkanizira
vse vrste gumijaz parava vulkanizacija P. Škalar v Ljubljani, Rimska cesta 11. 270

Usnjarsko podjetje
velja, z lastno vodno mlinico v dobrem stanju, se odda v najem. Naslov pove upr. »Jutra«.

Boljša šivilja
izurjena v najnovijem stroju, krojevanju, bi hotela na se enoj. damam pripraviti. Naslov pove upr. »Jutra«.

Vozilja
sprejme delo na dom. Mirna ulica št. 19/II, deno. 1935

Službe (dobe)
gido in politeno, ki zna skrbno kuhati in opravljati druga hitra dela, se sprejme na delo. Pila se dogovoru. Naslov pove upr. »Jutra«.

Stenotipistinja
velika strojevalja, izurjena v krasnem jeziku

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

Irvin je hotel, da se poroka vrši tiho in enostavno, toda ker je spoznal, da si Rita želi na gledališki način slovesnega obreda, se je vršila poroka s tako slavnostjo, da je bila ena najbolj znamenitih onega leta. Na poroki je vladalo prešerno veselje in celo resni gospod Esden, Ritin oče, se je dvakrat nasmejal, njena mati pa iz navdušenja in ponosa sploh ni vedela, kako bi se obnašala.

V prvih dneh svojega zakona, ko je bil Sir Lucien odsoten, si je Rita le z težavo preskrbljevala opojnine, na katere je bila navajena. Izgubila je sicer zvezo z znanci, ki so bili tudi vdani temu zlu, vendar pa si je obdržala svojo služkinjo, Nino, in ta je redno hodila h Kazmi in se vračala s steklenico parfuma. Stvar je bila dogovorjena tako, da jih je v slučaju, če dotični ni sam prišel iskat opojnine, namreč poslal koga drugega, kajti, Kazma skrbi v steklenici za kremo; toda vsakokrat, kadar je šla Nina h Kazmi, so cene narastle in postale slednjič tako izredno visoke, da se je celo Rita začela vznemirjati.

Zaupala je to stvar dami iz višje družbe, ki je bila tudi vdana opojninam in tedaj je Rita zvedela, da plačuje ona skoraj dvakrat toliko kot njena prijateljica.

— Mi bomo možaku že pokazale, draga moja, je dejala dotična dama. Poznam zdravnika, ki bo zelo zadovoljen, če vam bo smel dobavljati opojnine. Napišem vam pismeno priporočilo zanj.

Naslednji dan je odšla Rita k dotičnemu zdravniku, toda ta ji je dal opojnine le kratek čas in v zelo skromnih količinah. Potem je pa tudi ta drugi vir usahnil za Rito. Možak je izjavil, da ga nadzoruje policija, in da pod nobenim pogojem nemore več dati niti veronala niti kokaina. V njegovih zahrbtnih očeh je pa čitala, da laže, in tako je spoznala, da možak ne bo spremenil svojega mnenja. Rita se je morala vrniti h Kazmi, da dobi neobhodno potrebne opojnine. Njegove cene so pa bile sedaj tako visoke, da je začela Rita mrzlično iskati novega dobavitelja. Čez nekaj časa se ji je to tudi posrečilo.

V neki večerni družbi je spoznala majhnega, zelo prijaznega možaka, ki ji je obljubil, da ji bo dobavljaj vse opojnine in po zmernej cenah. Bil je nemški Žid. Z njim se je dogovorila radi dobavljanja ter se na ta način osvobodila Kazme.

Včasih jo je zagrabil strast, da bi kadila opij in zaman jo je skušala zadušiti s pomočjo drugih opojnin. Odkar je bila poročena, pa ni bilo več mogoče preživeti ene noči v »Hiši stoterih naslad«. Njen novi nemški prijatelj ji je dobavljaj potrebne opojnine, jo je enkrat povabil, naj pride k njemu kaditi opij, kajti pri njem bi bila

29

popolnoma na varnem. Najprej je odklonila, pozneje pa, ko se je Mollie Gretna vrnila iz Francije, kjer je bila preživela par mesecev kot spremljevalka neke dame, sta šle obe v ponujeno stanovanje in preživele tam en popoldan in en večer ter kadile opij.

Rita je še nadalje na tihem uporabljala kokain, veronal in morij. To ni bilo nič čudnega, toda stalna družba Monte Irvina ji je onemogočala kaditi opij. Začela je obžalovati svoje prejšnje veselo življenje in zakon se ji je zdel nekaj prisiljenega in dolgočasnega. Zato je postajala vedno bolj in bolj nervozna.

V onem času se je spoznala Rita z Margaretto Halley in obe ženski, ki sta bili tako različnega značaja, sta postali dobri prijateljici.

Doktorica je šele pozno in čisto slučajno razkrila, da Rita tajno zavziva opojnine. Enkrat je pa stvar prišla na dan.

Dogodek je bil silno enostaven in Riti se ni pripetil prvič. Ko je nekega dne hotela pozvoniti na stanovanju Žida, je na njem našla tablico z napisom »Stanovanje se odda v najem«. Nikoli več ga ni videla.

Rita se je morala vrniti h Kazmi, a on je imel višje cene kot sploh kdaj prej. Prišla je zato osebno v njegovo stanovanje v Old Bond Street in se dogovorila z Rashidom, da govori s Kazmo naslednji dan, kajti Kazma je sprejemal le po dogovoru. K sreči se je isti dan vrnil Sir Lucien Pyne v Anglijo in telefoniral Riti. Ta je bila silno vesela, ker je v svoji skrajni nervoznosti rabila pomoči.

Sir Lucien je začel hoditi po mali elegantni sobi, v kateri ga je Rita sprejela. Opazovala ga je s skrbjo.

— Prepustite Kazmo meni, ji je dejal Pyne. Če greste k njemu, bo videl, kako zelo ste navezani nanj. Dejal vam bo pa, da nima od svoje trgovine prav nikakega dobička. Kilfane je imel iste neprilike z njim.

— Vi boste šli k njemu? Je vprašala Rita.

— Skušal bom govoriti z njim jutri zjutraj. Sicer pa, če pošljete Nino čez dobro uro k meni na stanovanje v Albemarle Street, hočem videti, kaj morem storiti za vas.

— O, Lucy, je vzkliknila Rita, vi ste pa res prepričajni.

Sir Lucien se je nasmehnil.

— Poskusil bom, je dejal skrivnostno, toda kakšen bo uspeh, ne vem. Sicer pa, povejte mi, ali nič ne mislite na to da bi opustili opojnine? Ali niste opazili da rabite sčasoma vedno večje količine in da gotovo pride dan, ko...

— Nikar me ne plašite! Saj veste, da ni mogoče odnehati.

— Lahko, če le hočete!

— Pa nočem! je kriknila razdraženo. Saj imam še dovolj časa, ko se Monte vrne. Prokleta vojna! Vse je narobe! Povsod je pomanjkanje in vsi znanci in prijatelji so ali v Flandriji ali v Mezo-

potamiji; jaz sem že skoraj blazna! Povem vam, Lucy, da bi morala umreti, ako bi bila sedaj prisiljena prenehati jemati opojnine.

Ko je Sir Lucien videl, da v takem trenutku dober nasvet prav nič ne zaleže, je odnehal in se začel pogovarjati o drugih stvareh.

21. poglavje.

Cigarete iz Buenos Ayresa

Posredovanje Sira Luciena je moralo biti uspešno, kajti Kazma ni več zahteval tako visokih cen in Riti ni bilo več treba omejiti se pri nakupovanju klobukov in oblek. Vendar je bila še vedno v denarnih zadregah. Razen tega ji je bilo dobivanje opojnin silno otežkočeno. Sicer je njen mož nikoli ni spraševal, kje je hodila, vendar pa je bilo jasno, da se to lahko zgodi. Poleg tega so pa Ritini dolgovji strahovito naraščali.

Ni ji preostalo nič drugega, kot da se zaupa Margareti Halley. Rita se sicer ni nikdar zaupala človeku, ki ni sam zaužival opojnine, in večkrat je bila v zadregi, če je opazila, kako skrbno jo opazuje Margaretta. V Margaretinem izrazu je videla, da ne odobrava njene početja, toda Rita je ljubila in občudovala Margaretto, in zato ji je bilo hudo.

Sira Luciena pa ni več razumevala. Nepremostljiva nasprotja so na videz nastala med obema. Notranjost tega moža zanjjo ni bila več dostopna. Ona ni bila dovolj razumna, da bi si mogla razložiti nenadno spremembo svojega bivšega ljubimca. V tej zadevi je bilo njeno mnenje popolnoma napačno; mislila je namreč, da je Sir Lucien ljubosumen na Margaretinega bratranca Quintina Graya.

Gray je prvič videl Rito pri svoji sestrični kratek čas nato, ko se je vrnil z vzhodne fronte in takoj se je vnel za ljubko Margaretino prijateljico. V tem oziru njegovo obnašanje ni bilo nič čudnega, kajti le malokateri možki je imel dovolj odpora napram lepoti gospe Irvinove, ki je pa tudi vedno kazala, kako zelo ji je všeč, če jo možki občudujejo. Zato so jo tudi marsikateri ženske sovražile.

Pri plesih, v gledališču in pri koncertih je Quentin Gray igral vlogo galantnega kavalirja, in Rita, ki je bila že navajena na tako oboževanje, ga je sprejemala, ne da bi si delala očitkov. Ko je Monte Irvin slekel vojaško suknjo, se Rita ni hotela odpovedati svojemu novemu oboževalcu. Tako sta postala Gray in Sir Lucien stalna obiskovalca Monte Irvina in njegove žene v stanovanju v Prince's Gate. Irvin, ki je razumel do gotove meje obnašanje svoje žene, ju je sprejel za prijatelja.

Kmalu potem, ko se je Monte Irvin vrnil, je Sir Lucien ponovno svetoval Riti, naj preneha z zavživanjem opojnin.

Bila je zelo dobre volje, kajti Kazma ji je redno dobavljaj opojnine, in smeje je zavrnila svojega prijatelja, ko jo je spomnil na njeno nekdanjo obljubo.

Underwood
Telefon 980

pisalni stroj je dosegel svetovni sloves nad 2.000.000 strojev v prometu in rabl

Zastopstvo:
Lud. Baraga, Ljubljana, Selburgova 6.
III 27 a Telefon 980

Oglas.

Za vse svoje mehanično-strojne in električne rudarske zunanje in notranje instalacije **iščemo**

glavnega

strojnega nadzornika

veščega s pomočjo pomočnikov instalirati žačno železnico, separacije, briketnice premoga itd.

Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe z referencami in pojoji na **Premogovnik v Aleksincu, Srbija, B. D.**

Franc Dollenc
čoljarski mojster

danes ob 15. uri za vedno zatisnil svoje oči.

Pogreb bo v petek, ob 14. uri izpred hiše žalosti, Gospodstvska cesta št. 8, na pokopališču pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. januarja 1926.

Marlja Dollenc, soproga.

JAKOB HERG
polkovnik avditor v pokoju in veleposestnik

Truplo rajnega se bo prepeljalo iz mrtvašnice ormoške bolnice dne 29. januarja 1926 ob 12. uri k župni cerkvi v Središče, odkoder se vrši ob 2. popoldne pogreb na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v Ormožu in Središču dne 30. januarja 1926 ob 7. uri zjutraj v obeh župnih cerkvah.

Ormož, dne 26. januarja 1926.

Franjo Herg.

Odlukovane Tovarne
E. Frette e C.
Monza
(Italia)

Tkanine Prtenine Perilo

Oprema za dom za neveste

Dobave za hotele, restavracije in zdravilišča

OBRNITI SE NA PODRUŽNICO
TRSTU
VIA MAZZINI, 30

Gospodična ali vdova

starejša brez otrok, pošena, zanesljiva **dobi službo** v mestu na deželi. — Ponudbo z natančnimi podatki je vpslati na upr. „Jutra“ pod „Pomoč gospodinji“.

Opozorjamo

vse interese, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštino in manipulacijsko pristojbino v znesku Dln 2—. Posebno opozorjamo na to one stranke, ki žele, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov. Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od „malih oglasov“ bodo romale v koš, ako ne bo priloženih Dln 2—

Oglas.

Za svoje rudarske instalacije, separacije itd. **iščemo**

inženirja

z dobrim in praktičnim znanjem strojnih in električnih instalacij

ter s prakso v vodstvu in nadzorstvu nad osebjem v takih instalacijah.

Reflektanti naj pošljejo svoje prošnje z referencami in pojoji na **Premogovnik v Aleksincu v Srbiji, B. D.**

Kuhinjski mesar

vojašine prost, mlajša moč, želi spremeniti mesto samo v večjo restavracijo ali hotel. V vseh poslih kakor kuhinjski mesar, očitnik ali kletar z večletno prakso popolnoma izvežban. Nastop od 1. maja t. l. naprej. Cenj. ponudbe na Oglasi zavod Ivo Sušnik, Maribor.

Sprejememo potnika

za Stajersko in del Kranjske, marljivega in solidnega, z dobrimi priporočili za železniški liker „Florant“.

Ponudbe na rastlinsko destilacijo „Florant“, Edmund Kavčič, Ljubljana.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izraze sočutja ob smrti našega nepozabnega očeta itd.

Augusta Stalowsky
uradnika drž. žel. v Ljubljani.

Izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahval.

Osnobito se zahvaljujemo zastopnikom direktorja drž. žel. g. centralnemu nadzorniku Vidicu, g. cent. nadz. Černigoju in g. postajenščniku Zemlji kakor tudi vsem stanovskim tovarišem, pevskemu zboru in godbi železničarskega glasbenega društva „Sloga“ za gniljive žalostinke in oslali ki so ga tako mnogo-brojno spremlili na njegovi zadnji poti.

LJUBLJANA, dne 27. I. 1926.

Žalujoča družina Stalowsky.

Moderne naslanjače, garniture, divane, otomane, žimnice in tapetniske izdelke nud. najceneje

Rudolf Radovan, tapetnik, Ljubljana, Krekov trg 7.

Prilagojeno novo izdajo

Janko Kersnikovič romanovi

Cyclamen
Broš. 22 Dln, vez. 27 Dln, pošt. 1-25 Dln

Agitator
Broš. 18 Dln, vez. 23 Dln, pošt. 1-25 Dln

izdala jih je

Tiskovna zadruga v Ljubljani

METALLUM

Nedosegljiva glede trajnosti in jakosti žarenja!

Spreten bančni uradnik

ako mogoče jugoslovanski ali češki državljan,

v poslovanju s srečkami na obroke

popolnoma izvežban, spreten, marljiv in zanesljiv **se išče** za takojšen nastop.

Lastnoročno pisane ponudbe z referencami in zahtevko plače pod „Jugoslavien 22/13“ na Inter reklam d. d. Zagreb 1-78 SHS.

Strokovna zadruga konces. elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani, naznanja, da je njen član n. odbornik, gospod

Jakob Pajk
elektrotehnik v Galju

preminul.

Pogreb se vrši v četrtek, dne 28. januarja ob 15. uri iz hiše žalosti Samostanska ulica 8.

Ljubljana, 27. februarja 1926.

Odbor.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo prežalostno vest, da nas je za večno zapustila naša nadvse ljubljena hčerka in sestra

Pepika Mihaličeva
dijakinja ženskega učiteljišča v Mariboru

v ponedeljek, 26. januarja 1926 ob 12. uri v cvetu svoje mladosti

Pogreb nepozabne se vrši v petek 29. t. m. ob 9. zjutraj.

Mala nedelja pri Ljutomeru, dne 27. januarja 1926.

Žalujoča rodbina Mihalič.

«Jutro» roman

LUCIFER

katerega človekovi čustva vsehina, privede do fantastičnih dogodivščin pri raziskavi človeka, ki prinaša navdušenju čitatelja in izredno zanimivo razmišljanje. Vse to je v prvi knjigi romana, ki izide to se doživlja pri opravi drugega v Ljubljani

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naročijo za domače knjižnice. Šolj zabavati Vas ne nore nobena knjiga!

Vzorna »Kada« 65 Dln
Izdavatelj »in« 45 Dln